

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/20-06/11
URBROJ: 613-10-21-8

Rijeka, 15. srpnja 2021.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
TURISTIČKE ZAJEDNICE PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI	6
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	6
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	8
	Programi i projekti financirani u 2019.	17
III.	REVIZIJA ZA 2019.	22
	Ciljevi i područja revizije	22
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	22
	Metode i postupci revizije	23
	Nalaz za 2019.	24
	Provedba naloga i preporuka	42

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Turističke zajednice Primorsko-goranske županije (dalje u tekstu: Turistička zajednica) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Turističke zajednice sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, programi i projekti te nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Turističke zajednice za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima. Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama nisu evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana potraživanja za boravišnu (turističku) pristojbu i turističku članarinu ni odgođeno priznavanje prihoda. Prema podacima iz sustava eVisitor potraživanja za obračunanu boravišnu (turističku) pristojbu, pripadajući dio prihoda Turističke zajednice, koncem 2019. iznose 492.130,00 kn.

Podatke o turističkoj članarini (zaduženjima i uplatama obveznika turističke članarine na području Županije) Porezna uprava dostavlja jednom godišnje umjesto jednom mjesečno. Turistička zajednica ne raspolaže podacima o pripadajućem iznosu potraživanja, kao i o poduzetim mjerama naplate potraživanja.

Turistička zajednica je u 2013. nabavila službeno vozilo na operativni *leasing* i nakon isteka ugovorenog roka (60 mjeseci), prema ugovoru, ostatak vrijednosti iznosio je 6.608,00 EUR bez poreza na dodanu vrijednost. Navedeni iznos Turistička zajednica iskoristila je za plaćanje predujma za petogodišnje razdoblje za novo vozilo na temelju Ugovora o operativnom *leasingu* iz ožujka 2019. U okviru rashoda, u poslovnim knjigama je evidentiran i u financijskim izvještajima iskazan cjelokupni iznos predujma naknade za *leasing* za petogodišnje razdoblje u iznosu od 93.621,00 kn umjesto razmjernog dijela za sedam mjeseci 2019. (vozilo je preuzeto na korištenje u svibnju 2019.) u iznosu od 10.922,00 kn (razliku u iznosu od 82.699,00 kn trebalo je evidentirati i iskazati na računu rashoda budućih razdoblja).

Poslovne promjene, u vezi s kupnjom i prodajom službenog vozila prethodno korištenog na temelju ugovora o operativnom *leasingu* iz 2013., nisu u cijelosti evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima (kupljeno je za 61.702,00 kn, a prodano za 84.000,00 kn). Prihodi su evidentirani i iskazani u visini razlike kupovne i prodajne vrijednosti vozila u iznosu od 22.298,00 kn, zbog čega su prihodi i rashodi evidentirani i iskazani manje za 61.702,00 kn.

Prije obavljanja popisa imovine i obveza (sa stanjem na 31. prosinca 2019.), Turistička zajednica nije uskladila podatke o dugotrajnoj imovini evidentirane u pomoćnoj knjizi dugotrajne imovine sa stanjem u glavnoj knjizi. U pomoćnoj knjizi evidentirana je u vrijednosti od 314.225,00 kn, a u glavnoj knjizi u vrijednosti od 582.018,00 kn (razlika u vrijednosti od 267.793,00 kn odnosi se na ulaganje na tuđoj imovini iz 2004., infopunkt i nabavu računalnih programa). Popisom imovine i obveza nije obuhvaćena sva imovina, i to: stanja na računima rashoda budućih razdoblja u iznosu od 422.611,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu od 177.252,00 kn, obveza povrata više doznačenih sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici za udruženo oglašavanje u iznosu od 433.651,00 kn, odgođeno plaćanje rashoda u iznosu od 120.381,00 kn te unaprijed naplaćeni prihodi u iznosu od 1.130.000,00 kn. Nadalje, nije obuhvaćena tuđa imovina dobivena na korištenje, i to: dva multifunkcijska pisača i fotokopirna uređaja unajmljena na temelju ugovora te službeno vozilo koje se koristi na temelju ugovora o operativnom *leasingu*. Stanje u deviznoj blagajni je, umjesto u stranoj valuti, popisano u kunskoj protuvrijednosti. U popisne liste uneseni su podaci o količinskom stanju te nabavnoj vrijednosti dugotrajne imovine u iznosu od 2.378.124,00 kn, što je 19.808,00 kn više od stanja u glavnoj knjizi. U navedene liste nisu uneseni knjigovodstveni podaci u naturalnim i novčanim izrazima tako da nisu utvrđene popisne razlike. Iako nakon obavljenog popisa povjerenstvo nije sastavilo izvještaj o obavljenom popisu, donesena je Odluka o prihvaćanju Izvještaja o popisnim listama. Usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem nije obavljeno. (točka 4. Nalaza)

- Podaci iskazani u Bilanci sa stanjem na dan 1. siječnja 2019. istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, osim podatka o odgođenom plaćanju rashoda i prihodima budućih razdoblja u iznosu od 1.250.000,00 kn, koji je pogrešno prenesen i iskazan na računu obveza za predujmove, depozite, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze, a što je utjecalo na strukturu iskazanih obveza u Bilanci.

Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima sadrže sažetak primijenjenih temeljnih računovodstvenih politika, ali ne i detaljnu razradu i dopunu podataka, odnosno ne sadrže obrazloženje vrijednosno značajnijih odstupanja pojedinih stavki iz financijskih izvještaja u odnosu na početno stanje 2019. (potraživanja za prihode, rashode budućih razdoblja te obveze za rashode) odnosno za prethodnu godinu (prihodi od članarina i članskih doprinosa, prihodi po posebnim propisima, prihodi od donacija, prihodi od povezanih neprofitnih organizacija te rashodi za materijal i energiju). (točka 5. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Turističke zajednice za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Na temelju Prijedloga Godišnjeg financijskog izvješća kojeg je Skupštini Turističke zajednice podnijelo Turističko vijeće, Skupština je u ožujku 2020. donijela Godišnje financijsko izvješće za 2019. Navedeno Izvješće sadrži podatke o ostvarenju programskih aktivnosti, izdacima za poslovanje Turističkog ureda i rad tijela Turističke zajednice, ostvarenju prihoda po izvorima, financijskom rezultatu poslovanja te usporedbu Programa rada i njegova ostvarenja s obrazloženjem odstupanja. Podaci o ostvarenim prihodima i rashodima te višku prihoda iskazani u Godišnjem financijskom izvješću za 2019. (prema ostvarenim programskim aktivnostima) razlikuju se od podataka iskazanih u Izvještaju o prihodima i rashodima za 2019. (prema ekonomskoj klasifikaciji). Prema Godišnjem financijskom izvješću za 2019., prihodi su ostvareni u iznosu od 23.843.457,00 kn, a rashodi u iznosu od 21.055.024,00 kn te višak prihoda iznosi 2.788.433,00 kn. Prema Izvještaju o prihodima i rashodima za 2019., prihodi su ostvareni u iznosu od 21.080.430,00 kn, a rashodi u iznosu od 21.015.242,00 kn te višak prihoda iznosi 65.188,00 kn (višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.925.563,00 kn).

Više iskazani prihodi u Godišnjem financijskom izvješću u iznosu od 2.763.027,00 kn odnose se na preneseni višak prihoda iz prethodne godine te naplaćena sredstva evidentirana i iskazana na računu odgođenog priznavanja prihoda. Više iskazani rashodi u iznosu od 39.782,00 kn, prema pisanom obrazloženju Turističke zajednice, odnose se na način iskazivanja rashoda amortizacije i izdataka za nabavu dugotrajne imovine (kako Turistička zajednica navodi, u Godišnjem financijskom izvješću iskazuju se samo izdaci za dugotrajnu imovinu, dok se u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazuju samo rashodi amortizacije). (točka 3. Nalaza)

- Naknade za službena putovanja zaposlenika, drugih osoba izvan radnog odnosa, kao i članova u predstavničkim i izvršnim tijelima te povjerenstvima ostvareni su ukupno u iznosu od 1.016.658,00 kn. Uz putne naloge nisu priloženi računi za troškove prijevoza i smještaja u inozemstvu niti su iskazani na putnom nalogu kao trošak službenog puta. Navedene usluge nabavljene su putem agencije uz naknadu, za koje su ostvareni rashodi u iznosu od 431.832,00 kn. Na putnim nalogima nema poveznice s ulaznim računima nastalim za troškove prijevoza i smještaja niti na navedenim ulaznim računima, što otežava kontrolu obračuna putnih naloga. Uz pojedine putne naloge u inozemstvo priloženi su i priznati računi lokalnog taksi-prijevoza po gradu te računi raznih vrsta napitaka (kave, sokovi i slično) ukupno u iznosu od 16.183,00 kn, koji su trebali biti podmireni iz dnevnica. (točka 6. Nalaza)

Obveze Turističke zajednice

Turistička zajednica obvezna je pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijave ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijave ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom na način da upravlja destinacijom na području Primorsko-goranske županije (dalje u tekstu: Županija). U Upisnik turističkih zajednica Ministarstva turizma (od srpnja 2020. Ministarstvo turizma i sporta, prema Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, Narodne novine 85/29) upisana je 1994. pod rednim brojem 85. Sjedište je Nikole Tesle 2, Opatija. Djelatnost obavlja u poslovnom prostoru u vlasništvu Grada Opatije, koji koristi uz plaćanje naknade na temelju ugovora (od 1994.).

Obvezni članovi Turističke zajednice su turističke zajednice gradova, općina, mjesta i područja osnovane na području Županije. Od općih akata doneseni su Statut, Pravilnik o radu, poslovnicu o radu Skupštine, Turističkog vijeća i Nadzornog odbora, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta te Pravilnik o nabavi.

Prema odredbama Statuta (iz 2010.), zadaće Turističke zajednice su: promocija (turističke destinacije na razini Županije samostalno i putem udruženog oglašavanja te turističke ponude Županije u zemlji i inozemstvu u koordinaciji s Hrvatskom turističkom zajednicom); upravljanje javnom turističkom infrastrukturom; sudjelovanje u definiranju ciljeva i politike razvoja turizma te u izradi planova razvoja turizma i strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma; izrada strategije razvoja turizma na razini Županije; obogaćivanje ukupne turističke ponude Županije i kreiranje novih proizvoda turističke regije; objedinjavanje zajedničkih razvojnih projekata turističkih zajednica s područja Županije te koordinacija djelovanja i nadzor ispunjenja njihovih ciljeva i zadaća, kao i pružanje stručne pomoći u pitanjima važnim za njihovo djelovanje i razvoj; poticanje turizma na područjima koja nisu turistički razvijena; prikupljanje te tjedna i mjesečna obrada podataka o turističkom prometu i svih drugih podataka bitnih za praćenje izvršenja postavljenih ciljeva i zadaća; informativni poslovi u vezi turističke ponude te drugo. U listopadu 2020. Skupština je usvojila novi Statut usklađen s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 52/19 i 42/20), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti za 2019. su turističke članarine i boravišne (turističke) pristojbe, doznake Hrvatske turističke zajednice i turističkih zajednica s područja Županije, donacije iz proračuna Županije i jedinica lokalne samouprave te drugi prihodi.

Tijela Turističke zajednice su Skupština, Turističko vijeće, Nadzorni odbor i predsjednik. Mandat članova tijela Turističke zajednice je četiri godine.

Skupština Turističke zajednice je najviše tijelo upravljanja i čine je 47 predstavnika turističkih zajednica gradova, općina, mjesta i područja, osnovanih na području Županije, razmjerno visini udjela pojedinog člana u prihodu Turističke zajednice. Skupština donosi Statut i Poslovnik o radu Skupštine, odlučuje o izboru i razrješenju članova Turističkog vijeća i Nadzornog odbora, donosi godišnji program rada, financijski plan, godišnje financijsko izvješće, odluku o osnivanju i ustroju ureda, odluku o izvješćima koja podnose Turističko vijeće i Nadzorni odbor te obavlja i druge poslove u skladu s odredbama Statuta. Redovne sjednice Skupštine se, prema odredbama Statuta, održavaju najmanje dva puta godišnje. Sjednica Skupštine pravovaljano odlučuje ako je na sjednici prisutno više od polovice članova Skupštine Turističke zajednice. U 2019. održane su dvije sjednice Skupštine (u ožujku i prosincu).

Turističko vijeće je izvršno tijelo Skupštine Turističke zajednice koje provodi odluke i zaključke Skupštine, predlaže Skupštini godišnji program rada i financijski plan, godišnje financijsko izvješće, upravlja imovinom Turističke zajednice, donosi Poslovnik o svom radu i opće akte koje ne donosi Skupština, utvrđuje prijedlog Statuta, zahtijeva i razmatra izvješće direktora o njegovu radu i radu Turističkog ureda te obvezno donosi odluku o prihvaćanju ili neprihvaćanju spomenutog izvješća direktora, imenuje i razrješava direktora Turističkog ureda, utvrđuje granice ovlasti za zastupanje Turističke zajednice i raspolaganje financijskim sredstvima te obavlja i druge poslove u skladu s propisima i Statutom. Ima predsjednika i deset članova, od kojih osam bira Skupština Turističke zajednice iz redova članova Turističke zajednice, vodeći računa o teritorijalnoj zastupljenosti i o zastupljenosti djelatnosti u turizmu, a po jednog člana delegiraju Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora. Turističko vijeće može pravovaljano odlučivati ako sjednici prisustvuje više od polovice članova Turističkog vijeća. U 2019. održano je šest sjednica Turističkog vijeća.

Nadzorni odbor ima pet članova, a čine ga članovi koje bira Skupština Turističke zajednice i član kojeg delegira Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice. Nadzorni odbor nadzire najmanje dva puta godišnje vođenje poslova Turističke zajednice, materijalno i financijsko poslovanje i raspolaganje sredstvima Turističke zajednice, izvršenje i provedbu programa rada i financijskog plana Turističke zajednice. U 2019. podnesena su Turističkom vijeću i Skupštini dva pisana izvješća o obavljenom nadzoru. Stupanjem na snagu novog Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji se primjenjuje od 1. siječnja 2020., Nadzorni odbor više nije tijelo Turističke zajednice.

Predsjednik Turističke zajednice predstavlja Turističku zajednicu, saziva i predsjedava sjednicama Skupštine i Turističkog vijeća, organizira, koordinira i usklađuje rad i aktivnosti Turističke zajednice sa zakonom, Statutom i programom rada Turističke zajednice, brine se o zakonitom i pravodobnom izvršavanju zadaća zajednice te obavlja i druge poslove. U 2019. i u vrijeme obavljanja revizije (veljača 2021.) predsjednik Turističke zajednice je župan Zlatko Komadina, dipl. ing., koji je ujedno i predsjednik Turističkog vijeća i Skupštine Turističke zajednice.

Za obavljanje stručnih i administrativnih poslova osnovan je Turistički ured. Sjedište Turističkog ureda je u sjedištu Turističke zajednice. Turistički ured ima direktora koji zastupa Turističku zajednicu, organizira i rukovodi radom i poslovanjem Turističkog ureda, provodi odluke Turističkog vijeća i u granicama utvrđenih ovlasti odgovoran je za poslovanje Turističke zajednice. Odgovorna osoba za zastupanje Turističke zajednice u 2019. i u vrijeme obavljanja revizije (veljača 2021.) je dr. sc. Irena Peršić Živadinov.

Koncem 2019. u Turističkoj zajednici bilo je jedanaest zaposlenika na neodređeno vrijeme.

Planiranje

U skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 152/08), koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., te odredbama Statuta Turističke zajednice (iz 2010.), na prijedlog Turističkog vijeća, Skupština je u prosincu 2018. donijela Program rada s financijskim planom za 2019., koji je dostavljen Hrvatskoj turističkoj zajednici. Financijskim planom za 2019. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 23.864.000,00 kn (planirani prihodi obuhvaćaju i višak prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu od 2.600.000,00 kn).

Planirani prihodi (bez viška prihoda iz prethodnog razdoblja) odnose se na prihode od boravišne (turističke) pristojbe u iznosu od 9.180.000,00 kn, druge prihode u iznosu od 4.934.000,00 kn, prihode od drugih neprofitnih organizacija u iznosu od 3.335.000,00 kn, prihode od donacija (fondova Europske unije) u iznosu od 2.050.000,00 kn, prihode od turističke članarine u iznosu od 1.760.000,00 kn te prihode od imovine u iznosu od 5.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 21.478.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 2.336.000,00 kn te financijske rashode u iznosu od 50.000,00 kn. Financijski plan sadrži plan prihoda i rashoda u kojem su prihodi i rashodi planirani prema skupinama računa iz računskog plana, a rashodi su planirani i prema programskim aktivnostima.

U prosincu 2019. donesene su izmjene programa rada pod nazivom Financijski izvještaj Turističke zajednice za razdoblje siječanj – listopad s procjenom do konca 2019. (dalje u tekstu: Izmjene Programa rada), dok istodobno nisu donesene izmjene financijskog plana. U Izmjenama Programa rada prihodi su planirani prema izvorima u iznosu od 24.850.065,00 kn (s viškom prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu od 1.984.207,00 kn), a rashodi prema programskim aktivnostima u iznosu od 22.701.986,00 kn. Vrijednosno značajnije programske aktivnosti planirane su za Komunikacijske vrijednosti u iznosu od 10.993.737,00 kn ili 48,4 %, Marketinšku infrastrukturu u iznosu od 2.717.955,00 kn ili 12,0 %, Distribuciju i prodaju vrijednosti u iznosu od 2.632.808,00 kn ili 11,6 % te Dizajn vrijednosti u iznosu od 2.112.435,00 kn ili 9,3 % ukupno planiranih rashoda.

U skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., te odredbama Statuta Turističke zajednice (iz 2010.), na prijedlog Turističkog vijeća, Skupština je u ožujku 2020. donijela Godišnje financijsko izvješće za 2019., koje je dostavljeno Hrvatskoj turističkoj zajednici. Prema navedenom Izvješću, prihodi su ostvareni u iznosu od 23.843.457,00 kn, rashodi u iznosu od 21.055.024,00 kn te višak prihoda iznosi 2.788.433,00 kn. Prema Izvještaju o prihodima i rashodima za 2019., prihodi su ostvareni u iznosu od 21.080.430,00 kn, rashodi u iznosu od 21.015.242,00 kn te višak iznosi prihoda iznosi 65.188,00 kn (višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.925.563,00 kn).

Financijski izvještaji

Turistička zajednica je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima). Dostavljeni su Financijskoj agenciji u propisanom roku i objavljeni putem Registra neprofitnih organizacija.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 21.080.430,00 kn, što je 3.126.546,00 kn ili 17,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su (bez viška prihoda iz prethodnog razdoblja) u odnosu na planirane manji za 183.570,00 kn ili 0,9 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	0,00	27.138,00	-
2.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	1.857.400,00	2.107.798,00	113,5
3.	Prihodi po posebnim propisima	8.469.542,00	9.747.744,00	115,1
4.	Prihodi od imovine	4.752,00	1.389,00	29,2
4.1.	Prihodi od financijske imovine	4.752,00	1.389,00	29,2
5.	Prihodi od donacija	618.771,00	1.338.102,00	216,3
6.	Drugi prihodi	4.542.956,00	5.022.726,00	110,6
7.	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	2.460.463,00	2.835.533,00	115,2
	Ukupni prihodi	17.953.884,00	21.080.430,00	117,4

Najznačajniji udjel imaju prihodi po posebnim propisima (boravišna/turistička pristojba) u iznosu od 9.747.744,00 kn ili 46,3 % te drugi prihodi (najznačajniji su sufinanciranje promotivne kampanje oglašavanja sa zračnim prijevoznicima i refundacija troškova udruženih nastupa turističkih zajednica i gospodarskih subjekata na sajmovima) u iznosu od 5.022.726,00 kn ili 23,8 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi (prihodi od prodaje roba i pružanja usluga, prihodi od imovine te prihodi od donacija) iznose 6.309.960,00 kn ili 29,9 % ukupno ostvarenih prihoda.

Na povećanje prihoda za 3.126.546,00 kn ili 17,4 % u odnosu na prethodnu godinu najvećim dijelom utjecalo je povećanje prihoda po posebnim propisima (boravišne/turističke pristojbe), prihoda od članarina i članskih doprinosa (turistička članarina), donacija i drugih prihoda. Također, na povećanje prihoda utjecale su odluke Hrvatske turističke zajednice prema kojima Turistička zajednica provodi udruženo oglašavanje prema nositeljima smještajne ponude te sufinanciranje kulturnih, zabavnih umjetničkih i sportskih manifestacija koje pridonose obogaćivanju turističke ponude i kreiranju novih proizvoda turističke regije.

– Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga

U okviru prihoda od prodaje roba i pružanja usluga ostvarenih u iznosu od 27.138,00 kn vrijednosno značajniji odnose se na prihode od prodaje službenog vozila u iznosu od 22.298,00 kn.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni u iznosu od 2.107.798,00 kn odnose se na prihode od turističke članarine. Članarine su zajednički prihod turističkih zajednica gradova i općina, županijskih turističkih zajednica i Hrvatske turističke zajednice, u kojem Turistička zajednica ima udjel od 10,0 %. Plaćaju ih pravne i fizičke osobe koje na području grada imaju sjedište ili podružnicu i ostvaruju prihode pružanjem ugostiteljskih usluga, usluga u turizmu ili s turizmom neposredno povezanih djelatnosti prema stopama utvrđenim Zakonom o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 152/08, 88/10, 110/15 i 121/16), koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020. Turistička zajednica je u 2019. imala 22 009 obveznika plaćanja turističke članarine.

Prema odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., visina članarine ovisi o razredu turističkog mjesta u kojem je sjedište ili poslovna jedinica osobe, o skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se pravna ili fizička osoba bavi te zakonom utvrđenoj stopi na ukupni prihod. Prema odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., visina članarine ovisi o skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se pravna ili fizička osoba bavi te o pripadajućoj stopi za obračun i plaćanje članarine utvrđene navedenim Zakonom. Povećan je i udjel regionalnih turističkih zajednica u rasporedu prihoda od turističkih članarina na 15,0 %. Poslove evidencije, obračuna i naplate te dostave podataka obavlja Porezna uprava, a prema odredbama članka 12. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 52/19), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., Porezna uprava navedene podatke dostavlja lokalnim turističkim zajednicama, Hrvatskoj turističkoj zajednici i ministarstvu nadležnom za turizam jednom mjesečno putem sustava eVisitor. Turistička zajednica u poslovnim knjigama nije evidentirala ni u financijskim izvještajima iskazala potraživanja za turističku članarinu jer u 2019. nije redovno dobivala navedene podatke od Porezne uprave (podatke o uplatama Turistička zajednica od 2020. dobiva putem sustava eVisitor).

– Prihodi po posebnim propisima

Prihodi po posebnim propisima ostvareni u iznosu od 9.747.744,00 kn odnose se na prihode od boravišne (turističke) pristojbe po ostvarenom noćenju u smještajnom objektu u iznosu od 9.460.927,00 kn i na plovilu (nautički turizam) u iznosu od 286.817,00 kn. Boravišna (turistička) pristojba plaća se po osobi i ostvarenom noćenju, a visina je utvrđena Uredbom o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2019. (Narodne novine 71/18) te iznosi od 3,00 kn do 10,00 kn ovisno o turističkom razredu u koje je razvrstano naselje u kojem se ostvaruje noćenje i o razdoblju sezone. Prema odredbama Pravilnika o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede (Narodne novine 122/09, 9/10 – ispravak, 61/10, 82/10, 36/11, 89/11, 146/11, 141/12, 144/12, 38/13, 153/13, 126/15, 15/16 – ispravak, 54/16, 113/16, 26/17, 61/17, 72/17 i 78/17), na području Županije je 118 turističkih mjesta, od kojih su 32 turistička mjesta razvrstana u A razred, 24 u B razred, 59 u C razred te 3 u D razred.

Uspostavljen je jedinstveni informacijski sustav (eVisitor) koji funkcionalno povezuje sve turističke zajednice u Republici Hrvatskoj te služi prikupljanju i obradi podataka o pružateljima usluga smještaja i njihovim smještajnim objektima, omogućava pružateljima usluga smještaja prijavu i odjavu gostiju elektroničkim putem, služi obračunu i kontroli naplate boravišne (turističke) pristojbe, obradi i analizi podataka, izvještavanju u statističke svrhe te međusobnoj suradnji tijela javne vlasti. Prema podacima iz sustava eVisitor koncem 2019. je, u smještajnim kapacitetima na području Turističke zajednice s ukupno 190 064 ležaja (kreveta), ostvareno 19 100 000 noćenja, što je 189 109 noćenja ili 1,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Udjel objekata u domaćinstvu u smještajnim kapacitetima na području Županije je 59,0 %, kampova 24,0 %, hotela 13,0 % i drugih smještajnih objekata 4,0 %. U navedenim smještajnim objektima je u 2019. prosječno ostvareno 100 noćenja po ležaju i s trajanjem boravka od šest dana.

Zakon o boravišnoj pristojbi (Narodne novine 152/08, 59/09 – ispravak, 97/13, 158/13 i 30/14), koji je bio na snazi do 23. svibnja 2019., te Zakon o turističkoj pristojbi (Narodne novine 52/19, 32/20 i 42/20), koji je stupio na snagu 23. svibnja 2019., obvezuju pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge noćenja u smještajnom objektu i osobe u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu da prijave boravak građana koji u turističkom mjestu izvan svog prebivališta koriste uslugu noćenja, naplate boravišnu (turističku) pristojbu i uplate naplaćeni iznos u propisanom roku na propisani račun turističke zajednice. Inspekcijski nadzor nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne (turističke) pristojbe te prijavom i odjavom boravka turista obavljala je nadležna inspekcija Ministarstva financija, a stupanjem na snagu Zakona o turističkoj pristojbi, od 23. svibnja 2019. inspekcijski nadzor obavlja turistička inspekcija Državnog inspektorata.

Uplaćena sredstva boravišne (turističke) pristojbe u 2019. poslovna banka kod koje je otvoren račun, nakon izdvajanja 1,0 % sredstava Hrvatskom Crvenom križu (za Službu spašavanja života na vodi i ekološku zaštitu priobalja na temelju odredaba Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, Narodne novine 71/10) i 2,5 % na posebni račun Hrvatske turističke zajednice (za razvojne projekte i programe kreiranja novih turističkih programa u turistički nerazvijenim područjima na temelju Uredbe o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2019.), dostavlja 65,0 % sredstava turističkoj zajednici općine ili grada, od čega 30,0 % sredstava turistička zajednica doznaju općini ili gradu na području kojih je osnovana i koriste se isključivo za poboljšanje uvjeta boravka turista na temelju prethodno usvojenoga zajedničkog programa općine ili grada i turističke zajednice općine ili grada, 10,0 % sredstava turističkoj zajednici županije te 25,0 % sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici. Prema odredbama Pravilnika o kriterijima za uplatu i korištenje boravišne pristojbe ostvarene u nautičkom turizmu (Narodne novine 139/09 i 36/11), uplaćena sredstva na posebnom računu Hrvatske turističke zajednice raspodjeljuju se Turističkoj zajednici 10,0 %, a turističkim zajednicama na čijem je području ostvaren promet od nautičkog turizma 90,0 %.

– Prihodi od donacija

Prihodi od donacija ostvareni u iznosu od 1.338.102,00 kn ostvareni su iz fondova Europske unije za četiri projekta u kojima je Turistička zajednica partner. Odnose se na projekt Claustra+ (prekogrančna destinacija kulturnog i zelenog turizma) u iznosu od 498.554,00 kn, projekt Mala barka 2 (turistička valorizacija pomorske, ribarske i brodograđevne baštine sjevernog Jadrana kroz stvaranje novih turističkih proizvoda) u iznosu od 457.159,00 kn, projekt Arca Adriatica (projekt na nastavku zaštite, promocije i turističke valorizacije jadranske pomorske baštine) u iznosu od 230.897,00 kn i projekt ArtVision+ (IT platforma koja povezuje umjetnike koji nude program i organizatore turističkih manifestacija) u iznosu od 151.492,00 kn.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 5.022.726,00 kn odnose se na sufinanciranje promotivne kampanje oglašavanja sa zračnim prijevoznicima (turističke zajednice, gospodarski subjekti i jedinice lokalne samouprave) u iznosu od 3.424.850,00 kn, refundacije troškova turističkih zajednica i gospodarskih subjekata za sajamske nastupe u inozemstvu u iznosu od 570.784,00 kn, od Županije za programske aktivnosti (biciklističke utrke međunarodnog karaktera, filmski festival i domaćinstvo na konferenciji međunarodne organizacije turističkih menadžera) u iznosu od 310.000,00 kn, udruživanje sredstava turističkih zajednica za promotivne aktivnosti na njemačkom i engleskom govornom području u iznosu od 243.150,00 kn, sufinanciranje lokalnih turističkih zajednica za zajedničko oglašavanje na ciljanim inozemnim tržištima na temelju Media plana u iznosu od 231.000,00 kn te prihodi od Hrvatske turističke zajednice u iznosu od 242.942,00 kn (za sufinanciranje kandidature Kvarnera za domaćinstvo SKAL 2020. u iznosu od 150.000,00 kn i za promotivne aktivnosti, sajmove i prezentacije u iznosu od 92.942,00 kn).

– Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija

Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija ostvareni u iznosu od 2.835.533,00 kn odnose se na prihode od Hrvatske turističke zajednice za udruženo oglašavanje u promotivnim kampanjama javnog i privatnog sektora na ciljanim inozemnim tržištima u iznosu od 2.360.060,00 kn i za sufinanciranje manifestacija u iznosu od 475.473,00 kn. Turistička zajednica prijavila se na javni poziv Hrvatske turističke zajednice i ostvarila pravo na dodjelu sredstava u dva od tri moguća modela.

Prvi model obuhvaća udruženo destinacijsko oglašavanje radi provedbe destinacijske promocije odnosno produljenja turističke sezone. Turističke zajednice s područja Županije podnose prijave Turističkoj zajednici koja prijedlog za udruženo oglašavanje podnosi na odobrenje Hrvatskoj turističkoj zajednici. Za provedbu udruženog oglašavanja, prema prethodno odobrenom zajedničkom Media planu ukupno u iznosu od 1.514.015,00 kn, Hrvatska turistička zajednica preuzela je financiranje do 80,0 % (1.211.212,00 kn), a Turistička zajednica udružena s drugim turističkim zajednicama 20,0 % (302.803,00 kn). Turistička zajednica je sa sedam turističkih zajednica zaključila sporazum o namjeri provedbe udruženog oglašavanja, a nakon toga je sa svakom zaključila ugovor kojim je utvrđena visina sufinanciranja te druga prava i obveze. Prema prvom modelu Hrvatska turistička zajednica doznala je 1.193.966,00 kn.

Drugi model obuhvaća suradnju sa subjektima nositeljima ponude u destinaciji radi udruženog oglašavanja ponude destinacije (promocija smještajne i ostalih oblika turističke ponude) na ciljanim inozemnim tržištima, što odobrava Hrvatska turistička zajednica. Namijenjena je hotelima, hostelima, iznajmljivačima, kampovima, turističkim agencijama i nositeljima drugih oblika turističke ponude destinacije. Prednost pri odabiru ima oglašavanje ponuda bitnih za brendiranje destinacije i produženje turističke sezone. Turistička zajednica u dogovoru s drugim turističkim zajednicama odobrava media planove za udruženo oglašavanje ponude destinacije. Hrvatska turistička zajednica je Turističkoj zajednici (koordinatoru) za provedbu navedenog udruženog oglašavanja odobrila iznos najviše do 1.648.827,00 kn. Turistička zajednica raspoređuje sredstva između malih i velikih partnera te odabire partnere i prijavljuje program, ocjenjuje marketinški efekt kampanje i promociju regije. Promidžba se provodi izvan glavne turističke sezone. Prema drugom modelu Hrvatska turistička zajednica doznala je 1.166.094,00 kn.

Za sufinanciranje manifestacija (kao potporu regionalnim i lokalnim događajima koji pridonose obogaćivanju turističke ponude i kreiranju novih proizvoda turističke regije) Hrvatska turistička zajednica doznala je Turističkoj zajednici 475.473,00 kn.

Sredstva su doznačena nakon provedenog javnog poziva Turističke zajednice (objave javnog poziva, prijedloga Povjerenstva za dodjelu potpora te Odluke Turističkog vijeća iz rujna 2019.) i javno objavljenog popisa događanja koja su ostvarila pravo na dodjelu sredstava s pojedinačnim iznosima za isplatu.

Prikupljena sredstva od donacija, boravišnih (turističkih) pristojbi, turističkih članarina i iz drugih izvora korištena su za programske aktivnosti, manifestacije i druge aktivnosti u skladu s donesenim Programom rada za 2019.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 21.015.242,00 kn, što je 2.002.623,00 kn ili 10,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 2.848.758,00 kn ili 11,9 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	2.067.112,00	2.251.947,00	108,9
2.	Materijalni rashodi	16.835.849,00	18.573.899,00	110,3
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	194.067,00	247.066,00	127,3
2.2.	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	318.452,00	344.037,00	108,0
2.3.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	30.318,00	20.945,00	69,1
2.4.	Rashodi za usluge	15.724.624,00	16.444.261,00	104,6
2.5.	Rashodi za materijal i energiju	132.357,00	1.073.331,00	810,9
2.6.	Drugi materijalni rashodi	436.031,00	444.259,00	101,9
3.	Rashodi amortizacije	66.989,00	71.881,00	107,3
4.	Financijski rashodi	42.669,00	63.815,00	149,6
5.	Drugi rashodi	0,00	53.700,00	-
	Ukupni rashodi	19.012.619,00	21.015.242,00	110,5
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	17.953.884,00	21.080.430,00	117,4
	Višak prihoda	0,00	65.188,00	-
	Manjak prihoda	1.058.735,00	0,00	-

Najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 18.573.899,00 kn ili 88,4 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi za zaposlene, rashodi amortizacije, financijski rashodi te drugi rashodi) iznose 2.441.343,00 kn ili 11,6 % ukupnih rashoda.

U okviru materijalnih rashoda rashodi za materijal i energiju znatno su više ostvareni u odnosu na prethodnu godinu za 940.974,00 kn ili 710,9 % zbog tiskanja informativnih i promotivnih materijala za 2019., kao i za dio sajamskih aktivnosti za naredno razdoblje.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 2.251.947,00 kn odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 1.841.515,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 303.850,00 kn i druge rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, otpremninu, naknade za godišnji odmor, dar djeci do 15 godina starosti i drugo) u iznosu od 106.582,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su 184.835,00 kn ili 8,9 % više zbog isplate stimulativnog dijela plaće.

U ugovorima o radu, zaključenim sa zaposlenima, ugovoren je obračun plaća u skladu s odredbama Pravilnika o radu iz 2015., prema kojima se plaća sastoji od osnovne plaće (umnožak koeficijenta složenosti poslova i osnovice za obračun plaće), uvećan za svaku godinu radnog staža za 0,5 % te stimulativnog dijela plaće. Spomenutim Pravilnikom o radu utvrđena je osnovica za obračun plaća u iznosu od 2.562,00 kn. Koeficijenti složenosti poslova, propisani Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Turističkog ureda, utvrđeni su od 2,35 do 8,95. Na isplaćene plaće obračunane su sve zakonom propisane obveze. Najviša isplaćena brutoplaća u 2019. iznosila je 22.926,00 kn, a neto 14.899,00 kn, dok je najniža isplaćena brutoplaća iznosila 8.709,00 kn, a neto 6.255,00 kn. Prosječna brutoplaća iznosila je 11.504,00 kn, a neto 7.954,00 kn.

– Materijalni rashodi

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 18.573.899,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu od 16.444.261,00 kn, rashode za materijal i energiju (uredski materijal, promidžbeni materijal, suvenire, energiju te sitan inventar i automobilske gume) u iznosu od 1.073.331,00 kn, druge materijalne rashode (reprezentaciju, članarine i kotizacije te premije osiguranja) u iznosu od 444.259,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima (naknade članovima Turističkog vijeća i Nadzornog odbora) u iznosu od 344.037,00 kn, naknade troškova zaposlenima (troškove službenih putovanja i naknada za prijevoz na posao i s posla) u iznosu od 247.066,00 kn te naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 20.945,00 kn.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 16.444.261,00 kn odnose se na usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 13.213.237,00 kn, druge usluge u iznosu od 1.629.681,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 825.816,00 kn, usluge zakupnine i najamnine (zakup poslovnih prostora za rad Turističkog ureda i skladištenje tiskanog promotivnog materijala) u iznosu od 278.942,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 201.743,00 kn, računalne usluge u iznosu od 197.563,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 83.852,00 kn te komunalne i zdravstvene usluge u ukupnom iznosu od 13.427,00 kn.

U okviru usluga promidžbe i informiranja, koje su ostvarene u iznosu od 13.213.237,00 kn, vrijednosno najznačajnije odnose se na usluge udruženog oglašavanja u promotivnim kampanjama zračnih prijevoznika u iznosu od 4.230.436,00 kn, nastup na 40 domaćih i inozemnih sajмова (u suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom te pojedinačnim nastupom Turističke zajednice) u iznosu od 2.682.443,00 kn, rashode za *online* oglašavanje (Media plan Turističke zajednice, redizajn mrežnih stranica, društvene mreže Facebook) u iznosu od 2.103.504,00 kn, rashode udruženog oglašavanja destinacije u promidžbama s gospodarskim subjektima u iznosu od 1.684.425,00 kn, rashode za razvijanje osam brendova Kvarnera (brendiranje apartmana i kuća za odmor privatnih iznajmljivača, brendiranje Kvarnera kao gastro destinacije, brendiranje pješačkih i biciklističkih staza i drugog, brendiranje ponude različitih medicinskih ustanova, isticanje kulturnih atrakcija te predstavljanje Rijeke kao luke te Kvarnera kao izletničke i privlačne destinacije) u iznosu od 1.073.445,00 kn, potpore manifestacijama i projektima u iznosu od 963.539,00 kn te drugim manifestacijama u vezi s projektima financiranim iz fondova Europske unije u iznosu od 475.445,00 kn.

U okviru drugih usluga, koje su ostvarene u iznosu od 1.629.681,00 kn, najznačajniji su troškovi službenih putovanja radi sajamskih nastupa i prezentacija u inozemstvu u iznosu od 720.624,00 kn, usluge vezane uz projekte financirane iz europskih fondova u iznosu od 331.750,00 kn, grafičke usluge u iznosu od 237.827,00 kn te naknade za operativni *leasing* u iznosu od 23.960,00 kn.

U okviru intelektualnih i osobnih usluga, koje su ostvarene u iznosu od 825.816,00 kn, najznačajnije su konzultantske usluge za projekte financirane iz fondova Europske unije u iznosu od 238.625,00 kn, usluge studentskog servisa u iznosu od 152.886,00 kn, usluge Agencije rada za popunjavanje radnog mjesta administrativnog referenta u iznosu od 151.438,00 kn, autorske honorare u iznosu od 88.762,00 kn te prevoditeljske usluge u iznosu od 79.162,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 71.881,00 kn odnose se na obračun amortizacije imovine nabavljene nakon 2007., koji je obavljen prema stopama utvrđenim Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 63.815,00 kn odnose se na negativne tečajne razlike i valutne klauzule u iznosu od 41.618,00 kn, bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 22.009,00 kn te zatezne kamate u iznosu od 188,00 kn.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni u iznosu od 53.700,00 kn odnose se na zatezne kamate plaćene po izgubljenom sudskom sporu iz 2013.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2019. iznosi 65.188,00 kn. Iz prijašnjih godina prenesen je višak prihoda u iznosu od 2.064.417,00 kn, koji je tijekom 2019. ispravljen (umanjen je za 204.042,00 kn zbog naknadno utvrđenih rashoda) tako da ispravljeni višak prihoda iznosi 1.860.375,00 kn. Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.925.563,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 5.920.480,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	628.845,00	582.018,00	92,6
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	357.273,00	290.722,00	81,4
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	271.572,00	291.296,00	107,3
2.	Financijska imovina	5.479.172,00	5.338.462,00	97,4
2.1.	Novac u banci i blagajni	3.154.996,00	3.777.280,00	119,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	3.657,00	2.047,00	56,0
2.3.	Potraživanja za prihode	2.104.964,00	1.136.524,00	54,0
2.4.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	215.555,00	422.611,00	196,1
	Ukupno imovina	6.108.017,00	5.920.480,00	96,9
3.	Obveze	3.702.683,00	3.715.610,00	100,3
3.1.	Obveze za rashode	3.702.683,00	2.465.229,00	66,6
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	0,00	1.250.381,00	-
4.	Vlastiti izvori	2.405.334,00	2.204.870,00	91,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	6.108.017,00	5.920.480,00	96,9

U odnosu na početak godine vrijednost nefinancijske imovine manja je za 46.827,00 kn ili 7,4 % zbog ispravka vrijednosti dugotrajne imovine. Koncem 2019. vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 582.018,00 kn odnosi se na ulaganje na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu od 290.722,00 kn, uredsku opremu i namještaj u iznosu od 219.350,00 kn, uređaje i strojeve za ostale namjene u iznosu od 42.847,00 kn, umjetnička djela u iznosu od 17.600,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu od 9.319,00 kn te komunikacijsku opremu u iznosu od 2.180,00 kn. U 2019. nabavljena su računala i računalna oprema u vrijednosti od 76.161,00 kn i uredski namještaj u vrijednosti od 35.502,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 5.338.462,00 kn odnosi se na novac u banci u iznosu od 3.766.250,00 kn i blagajni u iznosu od 11.030,00 kn, potraživanja za prihode u iznosu od 1.136.524,00 kn, rashode budućih razdoblja u iznosu od 422.611,00 kn te potraživanja za naknade koje se refundiraju u iznosu od 2.047,00 kn.

Potraživanja za prihode iznose 1.136.524,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu manja su za 968.440,00 kn ili 46,0 % jer su naplaćena potraživanja za projekte financirane iz europskih fondova te potraživanja od Hrvatske turističke zajednice za oglašavanje u promidžbama zračnih prijevoznika. Potraživanja za prihode odnose se na potraživanja od šest jedinica lokalne samouprave u iznosu od 719.396,00 kn, 12 turističkih zajednica s područja Županije (za promotivnu promidžbu sa zračnim prijevoznicima i realizaciju marketing plana s promotivnim agencijama) u iznosu od 406.270,00 kn, potraživanja od društva za usluge u zračnom prijevozu u iznosu od 5.715,00 kn, Hrvatske turističke zajednice u iznosu od 4.668,00 kn i turističke agencije u iznosu od 475,00 kn. Na potraživanja iz prethodnih godina odnosi se 140.036,00 kn, a 996.488,00 kn na 2019. Dospjela su u iznosu od 1.074.524,00 kn ili 87,7 %.

Od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2019., do vremena obavljanja revizije (konca listopada 2020.), naplaćeno je 701.505,00 kn ili 61,7 %.

Rashodi budućih razdoblja u iznosu od 422.611,00 kn odnose se na predujam za udruženo oglašavanje u specijaliziranom inozemnom časopisu za turizam u iznosu od 213.073,00 kn, predujmove za zakup prostora za sajamske nastupe u inozemstvu u iznosu od 183.290,00 kn te pretplate na časopise u iznosu od 22.493,00 kn i osiguranje u iznosu od 3.755,00 kn.

Obveze u iznosu od 3.715.610,00 kn odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 1.734.398,00 kn, odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu od 1.250.381,00 kn, obveze za financijske rashode (više doznačena sredstva Hrvatske turističke zajednice) u iznosu od 433.651,00 kn, obveze za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 119.927,00 kn te obveze za zaposlene u iznosu od 177.253,00 kn. Obveze za materijalne rashode odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 1.555.784,00 kn i inozemstvu u iznosu od 173.075,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 5.005,00 kn te druge obveze za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 534,00 kn. Obveze prema dobavljačima podmiruju se prema dospijeću. Od ukupno iskazanih obveza koncem 2019., do vremena obavljanja revizije (konca listopada 2020.), podmireno je 2.332.185,00 kn ili 94,6 %.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja u iznosu od 1.250.381,00 kn odnose se na odgođene prihode iz proračuna jedinica lokalne samouprave primljene za udruženo oglašavanje destinacije u promidžbama zračnih prijevoznika u iznosu od 1.130.000,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda za oglašavanje sa zračnim prijevoznicima i za grafičke usluge u iznosu od 120.381,00 kn. Sredstva za udruženo oglašavanje destinacije u promidžbama zračnih prijevoznika se u vrijeme primitka evidentiraju na računu odgođeno priznavanje prihoda, a kao prihod tekućeg razdoblja priznaju se u visini obračunanih troškova.

Vlastiti izvori su koncem 2019. iskazani u iznosu od 2.204.871,00 kn, a odnose se na višak prihoda (raspoloživ u sljedećem razdoblju) u iznosu od 1.925.563,00 kn i vlastite izvore u iznosu od 279.308,00 kn.

Programi i projekti financirani u 2019.

U skladu sa Strateškim marketinškim planom hrvatskog turizma donesen je Strateški plan razvoja turizma Kvarnera sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020., kojim su utvrđeni marketinška vizija i ciljevi. Marketinška vizija je da područje Kvarnera (čitavo područje Županije) bude prepoznato kao cjelogodišnje turističko odredište, a konkurentnost ostvaruje sadržajnošću i kvalitetom turističkih usluga namijenjenih različitim vrstama turista zainteresiranim za uživanje u očuvanoj prirodi, istraživanju lokalne kulture života te očuvanju i unaprjeđenju vlastitog zdravlja. Glavni smjer turističkog razvoja Kvarnera je optimalno korištenje i zaštita turističkih resursa, uz očuvanje prirode i ambijentalne vrijednosti.

Strateškim planom razvoja turizma Kvarnera sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020. utvrđena su četiri ključna cilja. Prvi cilj je produljenje sezone na pred i posezonu kroz podizanje kvalitete postojećih turističkih proizvoda, kao i uvođenje novih proizvoda, kvantitativno iskazan kao povećanje broja noćenja izvan glavne turističke sezone za 700.000,00 ili 40,0 % u odnosu na 2015.

Drugi cilj je povećanje broja noćenja do 2020. na 15 200 000 ili 15,8 % u odnosu na 2015., čime bi se povećala iskorištenost postojećih i novih smještajnih kapaciteta za 2,2 %. Treći cilj je povećanje turističke potrošnje za 30,0 % u odnosu na 2015. kada je bila 58,00 EUR, odnosno prosječne dnevne potrošnje za 13,0 %. Četvrti cilj je jačanje snage i percepcije brenda Kvarner putem (dvostruko) većeg spontanog poznavanja brenda Kvarner na najvažnijim emitivnim tržištima u odnosu na 9,0 % poznatosti u 2016.

Utvrđena su i ključna područja djelovanja marketinških strategija. Strategija obuhvaća pozicioniranje regionalnog brenda Kvarner i subregionalnih brendova (Gorski kotar, Opatijska rivijera, Rijeka i riječki prsten, Crikveničko-vinodolska rivijera te otoci Krk, Cres, Lošinj i Rab), ciljne potrošačke segmente potencijalnih turista i ciljna turistička tržišta, strukturu turističkih usluga te resursa koji se nude na području Kvarnera (sunce i more, ruralni i zdravstveni turizam, sport i rekreacija, nautički turizam, golf, kulturni turizam, ekoturizam, poslovni i tranzitni turizam).

Program rada usvojen je na Skupštini u prosincu 2018. Programom rada Turističke zajednice planirana su financijska sredstva za izvršenje planiranih zadataka u iznosu od 23.864.000,00 kn, a Izmjenama Programa rada iz prosinca 2019. u iznosu od 22.701.986,00 kn (manje za 1.162.014,00 kn ili 4,9 %). Za postizanje ciljeva i zadaća iz strateških dokumenata, Turistička zajednica je u Programu rada planirala provođenje različitih programskih aktivnosti i projekata. Ciljevi Turističke zajednice, navedeni u Programu rada za 2019. i Izmjenama navedenog Programa, usklađeni su s ciljevima iz Strateškog i operativnog marketing plana turizma Kvarnera 2016. – 2020.

Prema Izmjenama Programa rada, rashodi su planirani za programske aktivnosti (funkcionalni rashodi) u iznosu od 18.916.347,00 kn ili 83,3 % te za rad Turističkog ureda i tijela Turističke zajednice (administrativni rashodi) u iznosu od 3.785.639,00 kn ili 16,7 % ukupno planiranih rashoda. U okviru programskih aktivnosti (funkcionalnih rashoda), rashodi za Komunikacijske vrijednosti planirani su u iznosu od 10.993.737,00 kn, Marketinšku infrastrukturu u iznosu od 2.717.955,00 kn, Distribuciju i prodaju vrijednosti u iznosu od 2.632.808,00 kn, Dizajn vrijednosti u iznosu od 2.112.435,00 kn, Poticanje i pomaganje područja Gorskog kotara koje nije turistički razvijeno u iznosu od 218.355,00 kn, Interni marketing u iznosu od 191.057,00 kn, a za Implementaciju i monitoring Strateškog plana razvoja turizma sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020. u iznosu od 50.000,00 kn.

Prema podacima iz Godišnjeg financijskog izvješća za 2019., za navedene aktivnosti utrošeno je 21.055.024,00 kn. Vrijednosno značajnija sredstva utrošena su za Komunikacije vrijednosti u iznosu od 9.794.119,00 kn (obuhvaća *online* komunikacije odnosno promidžbe na društvenim mrežama, kao i pripreme za redizajn mrežnih stranica te *off line* komunikacija odnosno udruženo oglašavanje u promidžbama, od kojih je vrijednosno značajnije oglašavanje sa zračnim prijevoznicima, udruženo oglašavanje u promidžbama privatnog i javnog sektora te promidžbene aktivnosti putem agencija na inozemnim tržištima); Administrativne rashode u iznosu od 3.755.565,00 kn (rashode za rad Turističkog ureda, tijela Turističke zajednice te infopunkta tijekom cijele godine); Distribuciju i prodaju vrijednosti u iznosu od 2.682.443,00 kn (nastupe na turističkim sajmovima, studijska putovanja novinara i agenata, prezentacije koje organizira Turistička zajednica i u suradnji s predstavništvima Hrvatske turističke zajednice u inozemstvu); Marketinšku infrastrukturu u iznosu od 2.527.591,00 kn (istraživanje tržišta u suradnji s Fakultetom za hotelski i turistički menadžment i Institutom za turizam, anketiranje gostiju pristiglih zračnim prijevozom, provođenje projekata financiranih iz fondova Europske unije i produkciju multimedijских materijala) te Dizajn vrijednosti u iznosu od 1.973.537,000 kn (sufinanciranje projekata manje razvijenih turističkih zajednica i novih manifestacija, organizaciju upravljanja destinacijom i brendiranje).

– Projekti financirani iz fondova Europske unije

Turistička zajednica je 2015. započela s aktivnostima na pet projekata koji se sufinanciraju iz fondova Europske unije. U okviru Operativnog programa Interreg V-A Slovenija-Hrvatska 2014. – 2020. provode se dva projekta: Mala barka 2 i Claustra+. U okviru programa Interreg Italija-Hrvatska provode se dva projekta: ArtVision+ i Arka Adriatica, a u okviru Europskih strukturnih i investicijskih fondova projekt Putevima Frankopana. Turistička zajednica je partner u svim projektima. Okončana su četiri projekta: Mala barka 2, Claustra+, ArtVision+ i Putevima Frankopana, dok je provedba projekta Arka Adriatica u tijeku.

Za projekt Mala barka 2 ostvareni su prihodi u iznosu od 457.159,00 kn te rashodi u iznosu od 561.250,00 kn (razlika u iznosu od 104.091,00 kn financirana je iz sredstava Turističke zajednice). Navedeni projekt je zajednički projekt u kojem je Županija vodeći partner, dok su tri partnera iz Republike Hrvatske (Turistička zajednica, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja i Kuća o batani), a četiri partnera iz Republike Slovenije (Turistička zajednica Općine Izola, općine Izola i Piran te Pomorski muzej iz Pirana). Ukupna vrijednost projekta iznosi 2.164.455,00 EUR, od čega se na Turističku zajednicu odnosi 356.055,00 EUR. Projekt je započeo u listopadu 2016., a završetak projekta planiran je do konca ožujka 2019. Cilj projekta je turistička valorizacija pomorske, ribarske i brodograđevne baštine sjevernog Jadrana kroz stvaranje novih turističkih proizvoda. Aktivnosti u 2019. obuhvaćale su promociju turističkih itinerera, promidžbu, prihvata studijskih grupa novinara i agenata te promociju označenih lokacija i objekata pomorske baštine. Iako su projektne aktivnosti završene u ožujku 2019., promocija stvorenog turističkog proizvoda (pomorske baštine) planirana je minimalno narednih pet godina. Turistička zajednica je za ovaj projekt, od 2016. do 2019., ostvarila rashode u iznosu od 2.727.006,00 kn, od čega je iz fondova Europske unije ukupno odobren iznos od 2.212.232,00 kn. Promocija pomorske baštine i njezino daljnje brendiranje kao turističkog proizvoda i značajne ponude kulturnog turizma i nadalje se nastavlja u okviru Centra izvrsnosti koji vodi Turistička zajednica. U listopadu 2019. reviziju navedenog projekta provela je Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA) i utvrdila da su sve aktivnosti provedene u skladu s pravilima europskih programa.

Za projekt Claustra+ ostvareni su prihodi u iznosu od 498.554,00 kn te rashodi u iznosu od 244.773,00 kn. Nositelj projekta je Javni zavod Republike Slovenije za zaštitu kulturne baštine. Partneri iz Republike Hrvatske su Turistička zajednica, dva muzeja iz Rijeke i Hrvatski restauratorski zavod, a iz Republike Slovenije dva zavoda za zaštitu prirode i narodni muzej. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.779.988,00 EUR, od čega se na Turističku zajednicu odnosi 151.195,00 EUR. Projekt je započeo u kolovozu 2017., a završetak projekta planiran je do konca siječnja 2020. Claustra Alpinum lularum je kasnoantički unutarnji obrambeni sustav koji je štitio Rimsko Carstvo od prodora neprijatelja te predstavlja izniman primjer integracije arhitekture s prirodnim okolišem. Projekt uključuje promociju, oblikovanje kulturnoturističke rute te izvedbu bogatog programa za posjetitelje. Cilj je uspostavljanje prekogranične destinacije kulturnog i zelenog turizma (povezivanje lokalnih gospodarstvenika i povećanje privlačnosti destinacije) te aktivna zaštita baštine održivim turizmom. U 2019. održani su seminari za turističke vodiče, postavljene su informativne ploče te su održane konferencije za medije i promocija na društvenim mrežama, kao i manifestacije koje oživljavaju rimsku prošlost. Ukupno utrošena sredstva po ovom projektu od 2017. do siječnja 2020. iznose 1.186.407,00 kn, od čega je iz fonda Europske unije odobren iznos od 977.170,00 kn.

Navedeni projekt je okončan, a njegovu reviziju je u listopadu 2019. provela Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA) i utvrdila usklađenost provedbe aktivnosti s pravilima europskih programa.

Za projekt ArtVision+ (projekt IT ponude i potražnje na području kulturnog turizma) ostvareni su prihodi u iznosu od 151.492,00 kn te rashodi u iznosu od 225.614,00 kn (razlika u iznosu od 74.122,00 kn financirana je iz sredstava Turističke zajednice). Navedenim projektom planirano je povezivanje umjetnika koji nude kulturne programe s organizatorima turističkih manifestacija (između ostalog, turističke zajednice, muzeji, kazališta i umjetnička kina) radi dobivanja baze kulturnih sadržaja u Hrvatskoj i Italiji. Cilj je organiziranje turističkih manifestacija s kulturnim i umjetničkim sadržajima te njihova promocija (Turistička zajednica promovira prekogranično područje kao jedinstveni turistički proizvod). Vodeći partner je Županija te sedam drugih partnera (osim Turističke zajednice i dva partnera iz Republike Hrvatske te četiri iz Republike Italije). Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.006.360,00 EUR, od čega se na Turističku zajednicu odnosi 115.930,00 EUR. U 2019. održana je završna konferencija za novinare, promocija manje poznatih mjesta iz četiri regije te edukacije umjetnika i studenata. Projekt je započeo u siječnju 2018., a završetak projekta planiran je do konca rujna 2019. Za financiranje ovog projekta u rujnu 2019. zaključen je ugovor s European Regional Development Fundom u iznosu od 98.540,50 EUR. Ukupno utrošena sredstva po ovom projektu iznose 843.382,00 kn, od čega je iz fonda Europske unije odobren iznos od 699.196,00 kn. Projekt je okončan i aktivnosti su provedene u skladu s ugovorom.

Za projekt Arca Adriatica (zaštitu, promociju i turističku valorizaciju jadranske pomorske baštine) ostvareni su prihodi u iznosu od 230.897,00 kn te rashodi u iznosu od 463.475,00 kn (razlika u iznosu od 232.578,00 kn financirana je iz sredstava Turističke zajednice). Navedeni projekt je zajednički projekt u kojem je Županija vodeći partner, partneri iz Republike Hrvatske su Turistička zajednica, općine Malinska-Dubašnica i Tkon te ekomuzej Kuća o batani, a partneri iz Republike Italije su općine Cervia, Cesenatico i San Benedetto del Tronto, Mediteranski poljoprivredni institut Bari te Sveučilište iz Venecije. Cilj projekta je razvoj zajedničkog turističkog proizvoda na načelima društvene i ekološke održivosti kojim se valorizira, čuva, štiti i promiče bogata pomorska baština pograničnog područja i nastavak je dva prethodno okončana projekta, također financirana iz fondova Europske unije (Mala barka i Mala barka 2).

Ukupna vrijednost projekta iznosi 3.168.790,00 EUR, od čega se na Turističku zajednicu odnosi 374.605,00 EUR. Planirano trajanje projekta je 30 mjeseci, odnosno od siječnja 2019. do lipnja 2021. Međutim, zbog kašnjenja u realizaciji aktivnosti uzrokovanih pandemijom COVID-19, provedba projekta produžena je do konca 2021.

Za projekt Putevima Frankopana za 2019. ostvareni su rashodi u iznosu od 931.324,00 kn. Navedeni projekt potiče vrednovanje, obnovu, očuvanje i inovativno interpretiranje 17 frankopanskih dvoraca te triju sakralnih zdanja. Cilj projekta je produljenje turističke sezone i poboljšanje kvalitete turističke ponude. Ukupna vrijednost projekta iznosi 64.116.001,00 kn, od čega se na Turističku zajednicu odnosi 1.089.000,00 kn. Projekt je započeo u studenome 2015., a završetak projekta planiran je do konca veljače 2021. Vodeći partner je Županija te 12 drugih partnera (osim Turističke zajednice, gradovi Rijeka, Kraljevica, Bakar i Čabar, općine Čavle, Lokve i Općina Vinodolska, Turistička zajednica Grada Rijeke, Prirodoslovni muzej Rijeke, Krčka biskupija te Centar za kulturu Grada Krka). U 2019. troškovi projekta odnose se na studijska putovanja, prezentacije, oglašavanje te konferencije za medije. Ukupno utrošena sredstva po ovom projektu od 2015. do travnja 2020. iznose 1.077.441,00 kn, od čega je iz fonda Europske unije odobreno 936.905,00 kn. Projekt je okončan i proveden u skladu s ugovorom.

Turistička zajednica prati ostvarenje Programa rada. U Godišnjem financijskom izvješću za 2019. iskazani su podaci o planiranim i ostvarenim programskim aktivnostima i projektima. Ciljevi i zadaci predviđeni Programom rada su ostvareni, a financijska sredstva korištena za ostvarenje aktivnosti utvrđenih spomenutim Programom. Turistička zajednica bila je učinkovita u promicanju i unaprjeđenju suradnje s turističkim zajednicama, kao i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te je učinkovito trošila sredstva prikupljena od boravišne (turističke) pristojbe, turističke članarine, iz proračuna i drugih izvora za ostvarenje postavljenih ciljeva utvrđenih Programom rada.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 7. rujna 2020. do 14. srpnja 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija i aktivnosti u vezi s poslovanjem, kao i usklađenost provedenih aktivnosti s programom rada
- ocijeniti efikasnost u promicanju i unaprjeđenju suradnje turističkih zajednica s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna te drugih izvora.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
2. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020.
2. Zakon o članarinama u turističkim zajednicama, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020.
3. Zakon o boravišnoj pristojbi, koji je bio na snazi do 23. svibnja 2019.
4. Zakon o turističkoj pristojbi, koji je stupio na snagu 23. svibnja 2019.
5. Uredba o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2019.
6. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
7. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu

8. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
9. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19 i 80/19)
10. Statut (rujan 2010.)
11. Pravilnik o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata u radu i visine stimulativnog dijela plaće (lipanj 2011.)
12. Poslovnik o radu Skupštine Turističke zajednice Primorsko-goranske županije (rujan 2010.)
13. Poslovnik o radu Turističkog vijeća Turističke zajednice Primorsko-goranske županije (listopad 2010.) te Izmjene i dopune Poslovnika (lipanj 2012.)
14. Smjernice i upute za izradu godišnjih programa rada i financijskih planova turističkih zajednica, koje je Hrvatska turistička zajednica donijela u 2012.
15. Program rada s financijskim planom za 2019. (prosinac 2018.) te Izmjene Programa rada (prosinac 2019.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Turističke zajednice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama Turističke zajednice. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Turističke zajednice. Provjerena je dokumentacija u vezi s turističkim članarinama, boravišnim (turističkim) pristojbama, prihodima od Hrvatske turističke zajednice, prihodima iz proračuna i drugim prihodima. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknadama za zaposlene, rashodima za usluge promidžbe i informiranja, intelektualnim i osobnim uslugama, izlaznim i ulaznim računima te drugo. Obavljeni su razgovori s direktoricom Turističkog ureda te drugim zaposlenicima Turističke zajednice i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, programi i projekti te nabava.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na djelokrug, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvješćivanje, računovodstveno poslovanje, financijske izvještaje, rashode, programe i projekte te nabavu.

1. Djelokrug

1.1. Tijela Turističke zajednice su Skupština, Turističko vijeće, Nadzorni odbor i predsjednik. Nakon stupanja na snagu novog Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (1. siječnja 2020.), Nadzorni odbor više nije tijelo Turističke zajednice.

Doneseni su poslovnici o radu Skupštine i Turističkog vijeća, kojima su, između ostalog, određena prava i obveze članova spomenutih tijela. Poslovníkom o radu Turističkog vijeća uređen je način rada i odlučivanja, prema kojem je član Turističkog vijeća dužan redovito biti nazočan na sjednicama te savjesno obavljati svoju dužnost i zadaće koje mu povjeri Turističko vijeće. Sjednice Turističkog vijeća sazivaju se po potrebi, a najmanje jedanput u tri mjeseca. Turističko vijeće može pravovaljano odlučivati ako je na sjednici prisutno više od polovice članova Vijeća, a odlučuje većinom glasova prisutnih članova.

Tijekom 2019. održano je šest sjednica Turističkog vijeća. Na sjednici održanoj 26. studenoga 2019. nije bila prisutna većina članova Turističkog vijeća. Prisutni su bili predsjednik i tri od deset članova Turističkog vijeća. Sjednica je održana, a donesene odluke prihvaćene su kao pravovaljane na temelju izjašnjavanja prisutnih članova i suglasnosti koje su dostavila tri člana Turističkog vijeća. Navedeno nije u skladu s člankom 16. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., člankom 30. Statuta Turističke zajednice (iz 2010.) te člankom 4. Poslovnika o radu Turističkog vijeća (iz 2010.), prema kojima Turističko vijeće može pravovaljano odlučivati ako sjednici prisustvuje više od polovice članova Vijeća. Odredbom članka 17. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., i članka 22. Statuta (iz listopada 2020.) na jednak način propisan je potreban broj članova radi osiguranja pravovaljanosti odluka donesenih na sjednicama Turističkog vijeća.

Pojedini članovi Turističkog vijeća nisu redovno prisustvovali sjednicama, što su bili u obvezi prema odredbi članka 9. Poslovnika o radu Turističkog vijeća (iz 2010.). Od šest sjednica Turističkog vijeća, jedna je održana elektronički. Na drugih pet sjednica, jedan član Turističkog vijeća nije prisustvovao, a drugi član prisustvovao je na jednoj sjednici. Mjesečno su im obračunavane i isplaćivane naknade za rad u Turističkom vijeću. Prema odredbi članka 13. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., članovi tijela i predsjednik turističke zajednice osobno su odgovorni za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti.

Prema odredbama članka 21. i 28. Statuta (iz 2010.), Skupština može predložiti članu Turističke zajednice da opozove svog predstavnika ako svoju dužnost ne obavlja u skladu sa zadaćama Turističke zajednice ili je uopće ne obavlja, a član Turističkog vijeća može biti opozvan i ako svoje dužnosti ne obavlja u skladu sa Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., Statutom i ne provodi odluke Skupštine i Turističkog vijeća. Odredbom članka 27. Statuta (iz listopada 2020.) na jednak način propisane su dužnosti članova Turističkog vijeća.

Državni ured za reviziju nalaže, radi pravovaljanosti odlučivanja, na sjednicama osigurati prisustvo više od polovice članova Turističkog vijeća u skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Također, nalaže redovno prisustvovati sjednicama Turističkog vijeća radi sudjelovanja u radu i odlučivanju te savjesnog obavljanja dužnosti u skladu s odredbama Statuta Turističke zajednice.

Turističko vijeće nije Skupštini podnijelo godišnje izvješće o svom radu (o broju održanih sjednica, donesenim odlukama i aktima te drugo). Nadalje, nije utvrdilo granice ovlasti za zastupanje i raspolaganje financijskim sredstvima. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 17. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., prema kojoj Turističko vijeće podnosi Skupštini izvješće o svom radu najmanje jednom godišnje te utvrđuje granice ovlasti za zastupanje i raspolaganje financijskim sredstvima. Također, odredbama članka 18. i 19. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., na jednak način propisana je nadležnost Turističkog vijeća i sadržaj izvješća o njegovu radu. Turističko vijeće podnosi Skupštini, zajedno s izvješćem o izvršenju programa rada, i izvješće o svojem radu koje sadrži podatke o održanim sjednicama turističkog vijeća (koje minimalno sadrži datum održavanja, dnevni red, imena prisutnih članova i slično), aktima koje je donijelo turističko vijeće (naziv akta, kratak opis, imena članova koji su glasali te vrstu danog glasa po pojedinom članu) te načinu praćenja izvršenja programa rada i financijskog plana turističke zajednice.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi Skupštini izvješće o radu Turističkog vijeća najmanje jednom godišnje te utvrditi granice ovlasti za zastupanje i raspolaganje financijskim sredstvima u skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.

- 1.2. *U vezi s osiguranjem prisustva više od polovice članova Turističkog vijeća radi pravovaljanosti odlučivanja Turistička zajednica obrazlaže da je Poslovníkom o radu Turističkog vijeća određeno da se u Turističkom vijeću glasovati može pismeno, telefonom, telegrafom, telefaksom, elektroničkom poštom i korištenjem drugih tehničkih sredstava, ako se s time složi većina članova Turističkog vijeća. Nadalje, navodi da je na sjednicama Turističkog vijeća uvijek prisutno više od polovice članova, osim na jednoj sjednici. Na navedenoj sjednici nije bilo prisutno više od polovice članova Turističkog vijeća, ali su odsutni članovi svoj glas dali putem elektroničke pošte, o čemu postoji i evidentirani zapis. Nadalje, navodi da je izvještaj o radu Turističkog vijeća podnesen Skupštini Turističke zajednice putem Godišnjeg izvještaja o radu, dok su ovlasti za zastupanje utvrđene iznosima odobrenim u financijskom planu.*

Nadalje, Turističko vijeće je za 2020. podnijelo zaseban Izvještaj o svojem radu, a granice ovlasti za zastupanje i raspolaganje financijskim sredstvima dodatno je utvrdilo zasebnom odlukom.

2. Sustav unutarnjih kontrola

- 2.1. Turistička zajednica je u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija obavila samoprocjenu učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola. U propisanom roku sastavila je Upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola za 2019. i o tome izvijestila Skupštinu. U navedenom Upitniku nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti sustava unutarnjih kontrola te su na pojedina pitanja, u okviru izvještavanja i računovodstva i procedura financijskog poslovanja, dani odgovori da nisu primjenjiva. Na pitanja kod provjere isporuke opreme, postoji li izvještaj ili druge vrsta pisanog odobrenja ili dokumentacije kojom se potvrđuje izvršenje usluge, dani su odgovori da nisu primjenjiva, iako je tijekom 2019. nabavljena računalna oprema. Nadalje, na pitanja jesu li donesene procedure za nabavu roba, radova i usluga, kao i procedure kojima su utvrđeni svi postupci, odgovorne osobe i kontrole od zaprimanja robe i izvršenja usluga do plaćanja te unutarnji akt kojim su utvrđeni kriteriji za plaćanje predujmom, dani su odgovori da nisu primjenjiva.

Revizijom je utvrđeno da je Turistička zajednica tijekom 2019., između ostalog, plaćala predujmove za najam sajamskih prostora i za naknade za službeno vozilo nabavljeno na operativni *leasing* te za pojedine promidžbene aktivnosti. Revizijom su, također, utvrđene slabosti unutarnjih kontrola u području djelokruga, planiranja i izvješćivanja, računovodstvenog poslovanja, financijskih izvještaja, rashoda, programa i projekata, a dane su i preporuke u području nabave. Opis dužnosti i zadataka zaposlenika na pojedinom radnom mjestu utvrđen je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta. Kako bi se osiguralo odvijanje poslovanja u skladu sa zakonima, planovima i postupcima, praćenje rezultata poslovanja te pravodobno financijsko izvješćivanje, Turistička zajednica treba imati kvalitetan sustav financijskog upravljanja i kontrola. Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i procedurama, od kojih su neke sadržane u samim propisima, a neke subjekti sami uređuju tako što izrađuju vlastite interne procedure. Procedure i upute, kojima bi se utvrdila podjela ključnih zadaća i odgovornosti zaposlenika u značajnijim poslovnim procesima te se smanjio rizik nastanka grešaka, nisu cjelovite ili nisu donesene. Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti, a financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

S obzirom na nepravilnosti i propuste u poslovanju Turističke zajednice utvrđene revizijom, Državni ured za reviziju nalaže uspostaviti učinkovit sustav unutarnjih kontrola radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete računovodstvenog financijskog poslovanja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Nadalje, nalaže pisanom procedurom urediti postupke, odgovorne osobe i kontrole koje je potrebno provesti od zaprimanja robe i izvršenja usluga te zaprimanja računa do plaćanja, kao i unutarnjim aktom utvrditi kriterije za plaćanje predujmom u skladu sa zahtjevima iz Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola.

2.2. Turistička zajednica navodi da prihvaća naloge te će prema njima i postupiti.

3. Planiranje i izvješćivanje

3.1. Program rada s financijskim planom Turističke zajednice za 2019. donijela je Skupština u prosincu 2018. Program rada sadrži pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna sredstva za njihovo izvršenje. Financijskim planom za 2019. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 23.864.000,00 kn (u okviru planiranih prihoda uključen je i višak prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu od 2.600.000,00 kn). Planirani prihodi (bez viška prihoda iz prethodnog razdoblja) odnose se na prihode od boravišne (turističke) pristojbe u iznosu od 9.180.000,00 kn, druge prihode u iznosu od 4.934.000,00 kn, prihode od drugih neprofitnih organizacija u iznosu od 3.335.000,00 kn, prihode od donacija (fondova Europske unije) u iznosu od 2.050.000,00 kn, prihode od turističke članarine u iznosu od 1.760.000,00 kn te prihode od imovine u iznosu od 5.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 21.478.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 2.336.000,00 kn te financijske rashode u iznosu od 50.000,00 kn. Financijski plan ne sadrži rashode amortizacije koji su ostvareni u iznosu od 71.881,00 kn, parametre koji su korišteni pri izračunu potrebnih sredstava za svaku skupinu rashoda i podatak planira li se Turistička zajednica zadužiti. Također, nema poveznice između financijskog plana te programa rada i potrebnih sredstava za njegovu provedbu.

Financijski plan ne sadrži plan nabave dugotrajne imovine, a tijekom 2019. nabavljena je računalna oprema i uredski namještaj u vrijednosti od 111.664,00 kn te službeno vozilo na operativni *leasing* u kunsjoj protuvrijednosti od 40.631,07 EUR. Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva dužna izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu. Financijski plan neprofitne organizacije sastoji se od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Prema odredbama članaka 13. i 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, plan prihoda i rashoda priprema se najmanje na razini skupine iz Računskog plana za neprofitne organizacije te prihodi i rashodi u navedenom planu planiraju se u skladu s računovodstvenim načelom nastanka događaja. Obrazloženje financijskog plana sastoji se od: obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

U prosincu 2019. donesene su izmjene programa rada pod nazivom Financijski izvještaj Turističke zajednice za razdoblje siječanj – listopad 2019., s procjenom do konca 2019. (dalje u tekstu: Izmjene Programa rada), a izmjene financijskog plana nisu donesene. Izmjenama Programa rada prihodi su planirani u iznosu od 24.850.065,00 kn (u navedeni iznos uključen je višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 1.984.207,00 kn), rashodi u iznosu od 22.701.986,00 kn te višak prihoda u iznosu od 2.148.079,00 kn. Izmjenama Programa rada prihodi su planirani prema izvorima, a rashodi prema programima. Navedenim Izmjenama značajnije su povećani prihodi od boravišne (turističke) pristojbe (za 567.743,00 kn ili 6,2 %) i turističke članarine (za 310.424,00 kn ili 17,6 %) te rashodi za programske aktivnosti Dizajn vrijednosti (za 364.435,00 kn ili 20,9 %) i Marketinšku infrastrukturu (za 523.748,00 kn ili 23,9 %), članarine (za 310.424,00 kn ili 17,6 %) te rashodi za programske aktivnosti Dizajn vrijednosti (za 364.435,00 kn ili 20,9 %) i Marketinšku infrastrukturu (za 523.748,00 kn ili 23,9 %). U skladu s odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Turistička zajednica bila je u obvezi, s donošenjem izmjena programa rada, donijeti i izmjene financijskog plana po postupku za donošenje financijskog plana. Nadalje, prema odredbama članka 19. navedenog Pravilnika, izmjene i dopune financijskog plana obvezno se provode u slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a posebice u slučaju nastanka novih obveza za čije podmirenje sredstva nisu osigurana, odnosno smanjenja prihoda uz čije ostvarenje vezano podmirenje već nastalih obveza.

Prema odredbama članka 58. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je na snazi od 1. siječnja 2020., turističke zajednice dužne su sastaviti financijski plan u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Državni ured za reviziju nalaže donositi financijski plan i njegove izmjene u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

U skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., a na temelju Prijedloga Godišnjeg financijskog izvješća kojeg je Skupštini Turističke zajednice podnijelo Turističko vijeće, Skupština je u ožujku 2020. donijela Godišnje financijsko izvješće za 2019. Navedeno Izvješće sadrži podatke o ostvarenju programskih aktivnosti, izdacima za poslovanje Turističkog ureda i rad tijela Turističke zajednice, ostvarenju prihoda po izvorima, financijskom rezultatu poslovanja te usporedbu Programa rada i njegova ostvarenja s obrazloženjem odstupanja. Prema navedenom Izvješću, prihodi su ostvareni u iznosu od 23.843.457,00 kn, rashodi u iznosu od 21.055.024,00 kn te višak prihoda iznosi 2.788.433,00 kn. Prema Izvještaju o prihodima i rashodima za 2019., prihodi su ostvareni u iznosu od 21.080.430,00 kn, rashodi u iznosu od 21.015.242,00 kn te višak prihoda iznosi 65.188,00 kn (višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.925.563,00 kn). Više iskazani prihodi u Godišnjem financijskom izvješću za 2019. u iznosu od 2.763.027,00 kn odnose se na preneseni višak prihoda iz prethodne godine te naplaćena sredstva evidentirana i iskazana na računu odgođenog priznavanja prihoda. Više iskazani rashodi u iznosu od 39.782,00 kn, prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, odnose se na način iskazivanja rashoda amortizacije i izdataka za nabavu dugotrajne imovine (kako Turistička zajednica navodi, u Godišnjem financijskom izvješću iskazuju se samo izdaci za dugotrajnu imovinu, dok se u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazuju samo rashodi amortizacije).

S obzirom na to da se istovrsni podaci o ostvarenju godišnjeg programa rada iskazuju u skladu s propisima koji uređuju sustav turističkih zajednica prema ostvarenim programskim aktivnostima, a u financijskim izvještajima prema ekonomskoj klasifikaciji u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija, podaci iskazani u oba izvještaja ne smiju se razlikovati. Prema odredbama članka 4., stavka 6. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijska izvješća i druga izvješća sadrže poslovne informacije koje omogućuju upravljanje i kontrolu poslovanja neprofitne organizacije te informacije moraju biti odgovarajuće, ažurne, točne i dostupne radi učinkovite komunikacije na svim razinama neprofitne organizacije. Prema odredbi članka 15. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., te Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., skupština donosi odluku o izvješćima koja podnosi turističko vijeće.

Državni ured za reviziju nalaže Skupštini podnositi točna godišnja financijska izvješća o izvršenju programa rada u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.

3.2. *U vezi s donošenjem financijskog plana i njegovih izmjena te godišnjeg financijskog izvješća o izvršenju programa rada, Turistička zajednica navodi da prihvaća naloge koji su i provedeni za 2020.*

4. Računovodstveno poslovanje

4.1. Turistička zajednica obvezna je voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Evidentiranje i iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama nisu evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana potraživanja za turističku članarinu i boravišnu (turističku) pristojbu ni odgođeno priznavanje prihoda. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe iz siječnja 2021., poslove evidencije, obračuna i naplate turističke članarine obavlja Porezna uprava koja jednom godišnje (umjesto jednom mjesečno) dostavlja Glavnom uredu Hrvatske turističke zajednice pregled uplata i zaduženja turističke članarine te pregled obveznika za prethodnu godinu. Glavni ured Hrvatske turističke zajednice u obvezi je podatke dostaviti županijskim turističkim zajednicama. S obzirom na to da se radi o velikoj količini podataka (prema svakom obvezniku turističke članarine), Turistička zajednica razvrstava podatke po turističkim zajednicama na njezinu području i prosljeđuje ih. Porezna uprava evidentira zaduženja i uplate u ukupnom iznosu te ne raspolaže podacima o pripadajućem iznosu potraživanja Turističke zajednice. Također, Turistička zajednica nema informacija o poduzetim mjerama naplate potraživanja od turističke članarine. Obrazloženo je da je Hrvatska turistička zajednica održala više sastanaka s Poreznom upravom pokušavajući pronaći rješenje. Za 2020. Turističkoj zajednici je u svibnju 2021. putem Hrvatske turističke zajednice dostavljen Pregled obveznika turističke članarine s podacima o osnovici za obračun, obračunanoj svoti, uplaćenom predujmu, sredstvima za uplatu, sredstvima za povrat te mjesečnom predujmu.

Prema podacima iz navedenog Pregleda, na području Županije bilo je 22 009 obveznika s godišnjim prihodom za 2019. ukupno u iznosu od 26.819.789.543,00 kn te njihovom ukupnom obvezom za turističku članarinu u iznosu od 20.184.936,00 kn (od čega se na Turističku zajednicu odnosilo 10,0 % odnosno 2.018.494,00 kn). Nadalje, navedeni Pregled sadrži i sve uplate po obveznicima turističke članarine tijekom 2019. Prema podacima iz sustava eVisitor potraživanja za obračunanu boravišnu (turističku) pristojbu koncem 2019. iznose 492.130,00 kn (pripadajući dio prihoda Turističke zajednice). Prema odredbama članaka 16. i 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, financijska imovina se, između ostalog, sastoji i od potraživanja za prihode poslovanja (od kupaca, za članarine i članske doprinose, za prihode po posebnim propisima, za prihode od imovine te ostala nespomenuta potraživanja).

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanja za turističku članarinu i boravišnu (turističku) pristojbu u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Također, preporučuje u cilju dobivanja podatka o potraživanjima za turističku članarinu, u suradnji s Poreznom upravom i Hrvatskom turističkom zajednicom, dogovoriti način dostave podataka o potraživanjima za neuplaćenu turističku članarinu te poduzetim mjerama naplate, po obveznicima i o broju obveznika, u propisanim rokovima.

Turistička zajednica je u 2013. nabavila službeno vozilo (nabavne vrijednosti od 33.550,00 EUR s porezom na dodanu vrijednost) na operativni *leasing*. Nakon isteka ugovorenog roka (60 mjeseci), prema ugovoru, ostatak vrijednosti iznosi 6.608,00 EUR bez poreza na dodanu vrijednost. Navedeni iznos Turistička zajednica iskoristila je za plaćanje predujma za petogodišnje razdoblje za novo vozilo na temelju Ugovora o operativnom *leasingu* iz ožujka 2019. Općim uvjetima iz Ugovora o operativnom *leasingu*, utvrđeno je da se mjesečna naknada za *leasing* sastoji od razmjernog dijela predujma naknade za mjesečne obroke plaćenog za petogodišnje razdoblje uvećano za mjesečni obrok naknade za *leasing*. Umjesto razmjernog dijela naknade za sedmomjesečno razdoblje, svibanj – prosinac 2019. (službeno vozilo preuzeto je na korištenje u svibnju 2019.), na rashodima je u poslovnim knjigama evidentiran i u financijskim izvještajima iskazan cjelokupni iznos predujma. Predujam naknade predstavlja dio mjesečnog obroka koji je plaćen unaprijed te ga je trebalo evidentirati i iskazati na rashodima razmjerno mjesečnim obrocima naknade za *leasing* kroz cijelo razdoblje trajanja ugovora. U okviru rashoda razmjerni dio naknade, za *leasing* za sedmomjesečno razdoblje plaćen predujmom, trebao je biti evidentiran i iskazan u iznosu od 10.922,00 kn umjesto u iznosu od 93.621,00 kn, a razlika u iznosu od 82.699,00 kn trebala je biti evidentirana i iskazana na računu rashoda budućih razdoblja. Prema odredbi članka 23. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja) sadrže, između ostalog, unaprijed plaćene rashode koji se ne odnose na izvještajno razdoblje.

Turistička zajednica kupila je 28. svibnja 2019. vozilo koje je prethodno koristila na temelju ugovora o operativnom *leasingu* i zatim ga je prodala. Prodaja tog vozila uslijedila je 29. svibnja 2019. Utvrđeno je da poslovne promjene u vezi s kupnjom i prodajom službenog vozila nisu u cijelosti evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima. Povećanje imovine za kupljeno vozilo u iznosu od 61.702,00 kn nije evidentirano u glavnoj knjizi i pomoćnoj knjizi dugotrajne imovine.

Navedeno vozilo prodano je za 84.000,00 kn, a prihodi od prodaje navedenog vozila djelomično su evidentirani i iskazani u iznosu od 22.298,00 kn (razlika kupovne i prodajne vrijednosti vozila), i to na računu prihoda od prodaje roba i pružanja usluga umjesto na računu prihoda od prodaje dugotrajne materijalne imovine. Rashodi za kupljeno vozilo u iznosu od 61.702,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima. Prema odredbama članaka 7. i 8. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo neprofitne organizacije temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Neprofitne organizacije obvezne su prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva. Prema odredbi članka 35. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, prodaja dugotrajne materijalne imovine evidentira se zaduženjem odgovarajućeg računa potraživanja od kupaca i odobrenjem računa prihoda od prodaje dugotrajne materijalne imovine. Istovremeno se odobrava račun prodane dugotrajne materijalne imovine i zadužuju odgovarajući račun ispravka vrijednosti imovine odnosno račun rashoda za neotpisanu vrijednost.

Državni ured za reviziju nalaže prihode i rashode evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima uz primjenu računovodstvenih načela točnosti, pouzdanosti i nastanka događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Pojedini prihodi i rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije. Prihodi od jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave ostvareni za sufinanciranje promotivne kampanje oglašavanja sa zračnim prijevoznicima i programskih aktivnosti (biciklističke utrke međunarodnog karaktera, filmski festival i domaćinstvo na konferenciji međunarodne organizacije turističkih menadžera) u iznosu od 2.534.100,00 kn evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na računu drugih prihoda od refundacija umjesto na računu prihoda od donacija.

Rashodi službenih putovanja zaposlenih, članova predstavničkih i izvršnih tijela te drugih osoba izvan radnog odnosa, ukupno u iznosu od 775.938,00 kn, evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na računima rashoda za druge usluge i usluge telefona, pošte i prijevoza, umjesto na računima službenih putovanja. Zbog navedenog su naknade zaposlenima za službena putovanja evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima u iznosu od 201.042,00 (595.978,00 kn manje), naknade za službena putovanja članova u predstavničkim i izvršnim tijelima u iznosu od 23.858,00 kn (42.628,00 kn manje) te naknade za službena putovanja drugih osoba izvan radnog odnosa u iznosu od 15.820,00 kn (137.332,00 kn manje).

U okviru rashoda za promidžbu u iznosu od 13.213.237,00 kn pogrešno su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za najamnine sajamskog prostora u inozemstvu u iznosu od 1.072.722,00 kn te rashodi za sufinanciranje regionalnih i lokalnih događanja koja su dodijeljena turističkim zajednicama i udrugama u iznosu od 469.473,00 kn.

Najamnine sajamskih prostora trebalo je evidentirati i iskazati na računu zakupnine i najamnine. Sredstva doznačena turističkim zajednicama u iznosu od 319.000,00 kn trebala su biti evidentirana i iskazana na računu rashoda vezanih za financiranje povezanih neprofitnih organizacija, a sredstva doznačena udrugama u iznosu od 151.473,00 kn na računu rashoda za donacije.

Evidentiranje i iskazivanje navedenih prihoda i rashoda na drugim računima nije utjecalo na visinu ukupnih prihoda i rashoda, ali je utjecalo na njihovu strukturu. Prema odredbama članka 12., stavaka 4. i 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, unos podataka u glavnu knjigu provodi se po unaprijed pripremljenom računskom planu te su računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene bročane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode. Prema odredbi članaka 4. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo prema rasporedu računa iz računskog plana.

Državni ured za reviziju nalaže prihode od donacija, rashode službenih putovanja zaposlenih, članova predstavničkih i izvršnih tijela te drugih osoba izvan radnog odnosa, rashode za najamnine, donacije te rashode vezane za financiranje povezanih neprofitnih organizacija evidentirati i iskazivati na propisanim računima računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2019. Prije godišnjeg popisa Turistička zajednica nije izvršila usklađivanje podataka evidentiranih u pomoćnoj knjizi dugotrajne imovine sa stanjem u glavnoj knjizi. Dugotrajna imovina je u glavnoj knjizi evidentirana u vrijednosti od 582.018,00 kn, a u pomoćnoj knjizi dugotrajne imovine u vrijednosti od 314.225,00 kn. Razlika u vrijednosti od 267.793,00 kn odnosi se na ulaganje na tuđoj imovini iz 2004. za infopunkt i nabavu računalnih programa.

Utvrđeno je da popisom nije obuhvaćena sva imovina, i to: stanja na računima rashoda budućih razdoblja u iznosu od 422.611,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu od 177.252,00 kn, obveza povrata više doznačenih sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici za udruženo oglašavanje u iznosu od 433.651,00 kn, odgođeno plaćanje rashoda u iznosu od 120.381,00 kn te unaprijed naplaćeni prihodi u iznosu od 1.130.000,00 kn. Nadalje, nije obuhvaćena tuđa imovina dobivena na korištenje: dva multifunkcijska pisača i fotokopirna uređaja unajmljena na temelju ugovora i službeno vozilo koje se koristi na temelju ugovora o operativnom *leasingu*. U popisne liste uneseni su podaci o količinskom stanju te nabavnoj vrijednosti dugotrajne imovine u iznosu od 2.378.124,00 kn, što je 19.808,00 kn više od stanja u glavnoj knjizi. U navedene popisne liste nisu uneseni knjigovodstveni podaci u naturalnim i novčanim izrazima. Nadalje, povjerenstvo je stanje u deviznoj blagajni, umjesto u stranoj valuti, popisalo u kunskoj protuvrijednosti. Tako je za GBP navedena kunska protuvrijednost u iznosu od 7.846,00 kn, za USD u iznosu od 2.220,00 kn, za EUR u iznosu od 527,00 kn, a za CHF u iznosu od 421,00 kn.

Iako nakon obavljenog popisa povjerenstvo nije sastavilo izvještaj o obavljenom popisu imovine i obveza, direktorica Turističkog ureda donijela je Odluku o prihvaćanju izvještaja o popisnim listama. Na temelju godišnjeg popisa imovine i obveza nije obavljeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Prema odredbama članaka 19., 20. i 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Nakon završetka popisa, povjerenstvo je u obvezi sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja te predati ga zakonskom zastupniku koji na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista odlučuje o nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine te mogućim mjerama protiv odgovornih osoba.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine i obveza, utvrditi popisne razlike, sastaviti izvještaj o obavljenom popisu te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 4.2. *U vezi s boravišnom (turističkom) pristojbom Turistička zajednica navodi da su potraživanja iskazano zbirno, zatim po pojedinim subjektima te po vrsti smještaja u posebnim evidencijama. Navedeno je sastavni dio Godišnjeg financijskog izvješća za 2019. U vezi s turističkom članarinom obrazlaže da je u više navrata tijekom godina bezuspješno apelirala na Poreznu upravu, Hrvatsku turističku zajednicu i Ministarstvo turizma i sporta da se podaci redovno dostavljaju kako bi pratili zaduženja, uplate i potraživanja turističke članarine. Nadalje, Turistička zajednica obrazlaže da prihvaća naloge u vezi s evidentiranjem i iskazivanjem prihoda od donacija te rashoda (službenih putovanja, za najamnine, donacije i za financiranje povezanih neprofitnih organizacija), kao i provođenjem godišnjeg popisa imovine i obveza, po kojima je i postupljeno (za 2020.).*

5. Financijski izvještaji

- 5.1. Za 2019. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.

Podaci iskazani u financijskim izvještajima sa stanjem na 1. siječnja 2019. istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, osim podatka o odgođenom plaćanju rashoda i prihodima budućih razdoblja u iznosu od 1.250.000,00 kn. Stanje iz poslovnih knjiga pogrešno je preneseno u Bilancu te je umjesto na navedenom računu iskazano na računu obveza za predujmove, depozite, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze, što je utjecalo na strukturu iskazanih obveza u Bilanci. Prema odredbama članka 28. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže iskazivati podatke u Bilanci na način da pruža objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Turističke zajednice u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima sadrže sažetak primijenjenih temeljnih računovodstvenih politika, ali ne i detaljnu razradu i dopunu podataka, odnosno ne sadrže obrazloženje vrijednosno značajnijih odstupanja pojedinih stavki iz financijskih izvještaja u odnosu na početno stanje 2019. (potraživanja za prihode, rashoda budućih razdoblja te obveza za rashode) odnosno prethodnu godinu (prihoda od članarina i članskih doprinosa, prihoda po posebnim propisima, prihoda od donacija, prihoda od povezanih neprofitnih organizacija te rashoda za materijal i energiju). Prema odredbi članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje, mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. Obvezne Bilješke uz Bilancu su pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina te pregled stanja i rokova dospjeća, između ostalog, financijskih najmova (*leasing*). U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati Bilješke uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima) sa svim potrebnim podacima u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

5.2. *Turistička zajednica prihvaća naloge u vezi s financijskim izvještajima i navodi da su provedeni za 2020.*

6. Rashodi

6.1. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 21.015.242,00 kn. Najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 18.573.899,00 kn ili 88,4 % ukupnih rashoda.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 2.251.947,00 kn odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 1.841.515,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 303.850,00 kn i druge rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, otpremninu, naknade za godišnji odmor, dar djeci do 15 godina starosti) u iznosu od 106.582,00 kn. U okviru rashoda za zaposlene isplaćeni su i dodaci na plaće (stimulacije) u iznosu od 234.041,00 kn, od čega se 179.041,00 kn odnosi na mjesečne stimulacije, a 55.000,00 kn na godišnju nagradu svim zaposlenicima za radne rezultate u visini neoporezivog iznosa od 5.000,00 kn. Odredbama Pravilnika o radu Turističke zajednice predviđena je mogućnost isplate stimulativnog dijela plaće (dodatak za kvalitetu i rezultat rada, brzinu i urednost izvršenja zadataka i stupanj zalaganja na radu) do 20,0 % osnovne plaće zaposlenika.

Turistička zajednica je 2011. donijela Pravilnik o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata u radu i visine stimulativnog dijela plaće, kojim su utvrđeni sljedeći kriteriji: poslovi koji prelaze uobičajeni opseg obavljanja tijekom radnog vremena, odnos prema radu (samoinicijativnost, kreativnost i drugo), uspješno i pravodobno rješavanje projekta, predmeta ili zadatka, uz redovno obavljanje poslova radnog mjesta sudjelovanje i u radu projektnog tima koji je postigao uspješne rezultate, uspješno i pravodobno obavljanje poslova odsutnog radnika u neprekinutom razdoblju 15 dana te obavljanje poslova koji su pridonijeli ugledu ili afirmaciji Turističke zajednice. Nadalje, ostvarenje natprosječnih rezultata u radu prati se i utvrđuje posebnom odlukom direktorice Turističkog ureda. Navedenim Pravilnikom nisu utvrđena mjerila za obračun kriterija. Mjesečne stimulacije, u rasponu od 5,0 % do 20,0 %, isplaćene su na temelju odluka direktorice Turističkog ureda u kojima su navedeni kriteriji na temelju kojih su ostvareni, dok godišnja nagrada, isplaćena svim zaposlenicima u jednakom iznosu, nije obrazložena.

Državni ured za reviziju preporučuje utvrditi mjerila na temelju kojih će se isplaćivati dodaci na osnovnu plaću (stimulativni dio plaće), čime bi se osigurala opravdanost, transparentnost i jednoobraznost procesa njihove dodjele.

– Naknade za rad članovima u Turističkom vijeću i Nadzornom odboru

Naknade članovima u Turističkom vijeću i Nadzornom odboru za obavljanje aktivnosti obračunane su i isplaćene u iznosu od 344.037,00 kn (Turističkom vijeću 288.329,00 kn, a Nadzornom odboru 55.708,00 kn). Poslovnikom o radu Turističkog vijeća Turističke zajednice (iz 2010.) uređen je način rada i odlučivanja Turističkog vijeća. Sjednice se sazivaju po potrebi, a najmanje jedanput u tri mjeseca. Obveza isplate naknade članovima nije utvrđena unutar njim aktima. Predsjednik Turističke zajednice je 2012. Odlukom utvrdio visinu naknade za rad članovima Turističkog vijeća u mjesečnom netoiznosu od 1.500,00 kn, neovisno o broju održanih sjednica, te članovima Nadzornog odbora prema broju održanih sjednica u netoiznosu od 1.400,00 kn (predsjednika Nadzornog odbora koji dobiva mjesečnu netonaknadu u iznosu od 1.500,00 kn). Tijekom 2019. održano je šest sjednica Turističkog vijeća i tri sjednice Nadzornog odbora. Da je isplata obavljena po održanim sjednicama, uz utvrđenu visinu nagrade, broj prisutnih članova na sjednicama i broj održanih sjednica, naknada za obavljanje aktivnosti Turističkog vijeća i Nadzornog odbora značajno bi manje teretila rashode. S obzirom na odredbe članaka 29. Statuta (iz 2010.) odnosno članka 28. novog Statuta (iz 2020.) prema kojima Turističko vijeće radi na sjednicama i Poslovnika o radu Nadzornog odbora, rashodi za navedeno bili bi ostvareni u brutoiznosu od 90.864,00 kn, odnosno bili bi 225.696,00 kn manji od ostvarenih.

S obzirom na to da je odredbama Statuta utvrđeno da Turističko vijeće radi na sjednicama, Državni ured za reviziju preporučuje naknade za rad članova Turističkog vijeća utvrditi i obračunavati prema održanoj sjednici.

– Naknade za službena putovanja

Naknade za službena putovanja zaposlenika, drugih osoba izvan radnog odnosa i članova u predstavničkim i izvršnim tijelima te povjerenstvima (evidentirane i iskazane u okviru naknada troškova zaposlenih i rashoda za druge usluge) ostvarene su u ukupnom iznosu od 1.016.658,00 kn. Turistička zajednica nije unutar njim aktom uredila izdavanje, obračunavanje i isplatu naloga za službena putovanja tako da nije utvrđen rok za podnošenje obračuna troškova službenih putovanja.

Provjerom dijela dokumentacije, za 25 putnih naloga utvrđeno je da su podnesena na obračun u roku od osam dana od dana kada je službeno putovanje završeno, a 15 putnih naloga nije podneseno u navedenom roku. Pojedini putni nalozi podneseni su u roku od dva, tri ili osam mjeseci nakon obavljenog službenog puta. S obzirom na to da rok za podnošenje obračuna troškova službenih putovanja nije propisan poreznim propisima, potrebno je unutarnjim aktom utvrditi primjereni rok.

Nadalje, zaposlenici Turističke zajednice nakon povratka sa službenog puta osobno ne popunjavaju podatke u putnom nalogu (s pregledom troškova službenog puta), nego računovodstvu predaju priloge uz putni nalog te izvještaje sa službenih putovanja, a konačni obračun troškova službenih putovanja (formalnu i matematičku provjeru sadržaja te popunjavanje putnog naloga), kao i isplatu, obavlja zaposlenik u računovodstvu. Osoba upućena na službeno putovanje dužna je u putnom nalogu popuniti sve podatke (i troškove službenog puta), a kontrolu obračuna, likvidaciju i isplatu obavlja osoba zaposlena u računovodstvu (likvidator, blagajnik).

Iako putni nalog kao vjerodostojna isprava mora sadržavati i podatke o smještaju i prijevoznom sredstvu, uz putne naloge nisu priloženi računi za troškove prijevoza i smještaja niti su iskazani na putnom nalogu kao trošak službenog puta. Turistička zajednica je većim dijelom nabavljala usluge organizacije službenih putovanja (prijevoza i smještaja) u inozemstvu putem agencije uz naknadu, za koje su u 2019. ostvareni rashodi u iznosu od 431.832,00 kn. Troškovi agencije plaćeni su na temelju računa, a za plaćanje preostalih troškova smještaja i prijevoza u inozemstvu korištene su poslovne kreditne kartice. Na putnim nalogima nema poveznice s ulaznim računima nastalim u vezi sa službenim putovanjem za troškove prijevoza i smještaja, a na ulaznim računima za troškove prijevoza i smještaja nema poveznice s odgovarajućim putnim nalogom. Zbog navedenog, nije moguće izvršiti potpunu kontrolu službenog putovanja. Prema odredbi članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak, uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, računi za parking, putne karate, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirenja izdataka.

Uz pojedine putne naloge priloženi su računi za cestarine prigodom korištenja *rent-a-car* vozila, taksi-prijevoz od aerodroma do hotela i obratno te su isplaćeni zaposlenima po obračunu putnog naloga. Kod službenih putovanja u inozemstvo priloženi su i priznati računi lokalnog taksi-prijevoza po gradu, računi za razne vrste napitaka (kave, sokovi i slično) u iznosu od 16.183,00 kn, koji su trebali biti podmireni iz dnevnica. U skladu s odredbom članka 7. Pravilnika o porezu na dohodak, dnevnicu za službeno putovanje služi za pokriće izdataka prehrane, pića i prijevoza u mjestu u koje je osoba upućena na službeno putovanje.

Državni ured za reviziju nalaže obračunati i priznati troškove službenog puta u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak. Također, preporučuje unutarnjim aktom urediti izdavanje, obračunavanje i isplatu naloga za službena putovanja za sve osobe upućene na službeni put te na putnim nalogima navoditi poveznicu s računima troškova prijevoza i smještaja nabavljenih putem agencije.

– Nabava službenog vozila na operativni *leasing*

Nakon isteka Ugovora o operativnom *leasingu* iz 2013., na temelju odluke direktorice Turističkog ureda, u ožujku 2019. nabavljeno je novo službeno vozilo na operativni *leasing* na rok od 60 mjeseci. Vrijednost nabavljenog službenog vozila je 40.631,07 EUR odnosno u kunskoj protuvrijednosti u iznosu od 307.171,00 kn. Na temelju Odluke o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovitih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načina odobravanja službenih putovanja (Narodne novine 37/16), koju je Vlada Republike Hrvatske donijela 2016., Ministarstvo uprave je u ožujku 2017. donijelo Smjernice za upravljanje voznim parkom. Prema navedenim Smjernicama, prigodom odabira klase i tipa službenog vozila treba se voditi zahtjevima za učinkovitim obavljanjem radnih zadataka uz prioritet odabira niže klase vozila kad god je to moguće. Preporučeno je odabir najniže odgovarajuće klase procjenjujući prosječne potrebe za prijevozom. U suradnji s Centrom za vozila sastavljena je tablica klase vozila uzimajući u obzir, između ostalog, i njihovu tržišnu vrijednost. Prema navedenim Smjernicama, kod nabave službenog vozila putem operativnog *leasinga* s ostatkom vrijednosti konačna cijena mora biti unutar limita vrijednosti određenog za pojedinu klasu vozila navedena u tablici. Službeno vozilo Turističke zajednice nabavljeno na operativni *leasing* je, prema navedenoj tablici, viša srednja klasa. Turistička zajednica financira se i iz javnih izvora, a potrebe za prijevozom su najčešće unutar područja Županije. Tijekom 2019. službeno je vozilo korišteno 18 puta za putovanja izvan Županije, od čega tri puta u inozemstvo (Italija, Slovenija i Srbija), a u Hrvatskoj većinom za Zagreb (15 puta). U 2019. prešlo je ukupno 18 933 km.

S obzirom na navedeno, Državni ured za reviziju mišljenja je da je trebalo odabrati vozilo srednje klase odnosno niže tržišne vrijednosti.

6.2. *U vezi s mjerilima na temelju kojih su isplaćivani dodaci na osnovnu plaću Turistička zajednica obrazlaže da ima razrađene kriterije na temelju kojih je 2019. za svakog djelatnika utvrđivan eventualan stimulatívni dio kao dodatak na plaću. Nadalje, navodi da je preporuku o utvrđivanju mjerila za obračun stimulatívniog dijela plaće, kao i mišljenje o odabiru službenog vozila, primila na znanje. U vezi s nalogom za priznavanje troškova službenih putovanja i preporukama o donošenju unutarnjeg akta kojim je uređeno izdavanje i obračunavanje putnih naloga te navođenju poveznice putnih naloga s računima troškova prijevoza i smještaja, navodi da je provedba u tijeku.*

7. Programi i projekti

7.1. Programom rada za 2019. rashodi su planirani u iznosu od 23.864.000,00 kn, a izmjenama navedenog Programa iz prosinca 2019. u iznosu od 22.701.986,00 kn (manje za 1.162.014,00 kn ili 4,9 %). Programom rada za 2019. za osam programskih aktivnosti ostvareni su rashodi u iznosu od 21.055.024,00 kn (92,7 % u odnosu na plan), od kojih je vrijednosno značajnija Komunikacija vrijednosti u iznosu od 9.794.119,00 kn koji obuhvaća *online* komunikacije (promidžbe na društvenim mrežama te pripreme za redizajn mrežnih stranica) i *off line* komunikacije (udruženo oglašavanje u promidžbama, od kojih je vrijednosno značajnije oglašavanje sa zračnim prijevoznicima, udruženo oglašavanje u promidžbama privatnog i javnog sektora te promidžbene aktivnosti putem agencija na domaćem i inozemnom tržištu).

Spomenutim Programom rada za 2019. i izmjenama navedenog Programa, programske aktivnosti nisu planirane po vrsti rashoda utvrđenim računskim planom, nego samo opisno s ukupnim potrebnim sredstvima za njihovu realizaciju. Ostvarenje aktivnosti praćeno je po vrsti rashoda prema računskom planu. Prema Smjernicama i uputama za izradu godišnjih programa rada i financijskih planova turističkih zajednica, koje je Hrvatska turistička zajednica donijela u 2012. (i koje su bile na snazi u 2019.), projekte, programe i manifestacije bilo je potrebno planirati po vrstama rashoda utvrđenim računskim planom. Navedeno je, također, propisano i Metodologijom i obvezatnim uputama Ministarstva turizma i sporta za izradu godišnjeg programa rada i izvješća o izvršenju godišnjeg programa rada iz studenoga 2020.

Državni ured za reviziju nalaže aktivnosti u godišnjem programu rada planirati po vrsti rashoda prema računskom planu u skladu s Metodologijom i obvezatnim uputama Ministarstva turizma i sporta za izradu godišnjeg programa rada i izvješća o izvršenju godišnjeg programa rada.

Rashodi za programsku aktivnost Udruženo oglašavanje destinacije u suradnji sa zračnim prijevoznicima (promocija letova za Zračnu luku Rijeka) planirani su u iznosu od 4.480.834,00 kn, a ostvareni u iznosu od 4.230.435,00 kn. Cilj navedenog oglašavanja je promovirati brend Kvarner za potencijalne goste na odabranom tržištu, zajedničkim promidžbama sa zračnim prijevoznicima. Izvor financiranja su sredstva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i turističkih zajednica s područja Županije u iznosu od 3.734.696,00 kn te sredstva Turističke zajednice u iznosu od 495.739,00 kn. Tijekom 2019. za udruženo oglašavanje ostvareni su prihodi (od jedinica lokalne samouprave i Županije te turističkih zajednica) u iznosu od 2.748.200,00 kn, što s prenesenim sredstvima iz prethodne godine ukupno iznosi 3.878.200,00 kn. Rashodi za navedeno oglašavanje, u iznosu od 4.230.436,00 kn, financirani su namjenskim sredstvima iz prethodne godine u iznosu od 1.250.000,00 kn te sredstvima turističkih zajednica, gospodarskih subjekata, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (iz 2019.) i Turističke zajednice ukupno u iznosu od 2.980.436,00 kn. Dio neutrošenih prihoda iz 2019. u iznosu od 273.350,00 kn prenesen je u sljedeće obračunsko razdoblje. Potraživanje od četiri jedinice lokalne samouprave i četiri turističke zajednice ukupno iznose 856.650,00 kn. Svim partnerima na udruženom oglašavanju dostavljen je Izvještaj o oglašavanju sa zračnim prijevoznicima. Navedeni su podaci o ugovornim obvezama sa zračnim prijevoznicima, pregled udruženih sredstava za navedenu programsku aktivnost i informacije o ostvarenju fizičkog obujma prometa u Zračnoj luci Rijeka. Spomenuti Izvještaj ne sadrži iznos raspoloživih sredstava iz prethodne godine, ostvarene rashode za 2019., iznose naplaćenih, a neutrošenih sredstava koja se prenose u iduće razdoblje te iznos potraživanja.

S obzirom na to da se namjenska sredstva za programsku aktivnost Udruženo oglašavanje destinacije u suradnji sa zračnim prijevoznicima prenose iz godine u godinu, Državni ured za reviziju preporučuje izvještavati partnere o ostvarenim rashodima, kao i o naplaćenim, a neutrošenim sredstvima.

Strateškim planom razvoja turizma Kvarnera sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020. utvrđena su četiri ključna cilja. Prvi cilj je produljenje sezone na pred i posezonu kroz podizanje kvalitete postojećih turističkih proizvoda, kao i uvođenje novih proizvoda (povećanje broja noćenja izvan glavne turističke sezone). Drugi cilj je povećanje broja noćenja do 2020. za 15,8 % u odnosu na 2015., čime bi se povećala iskorištenost postojećih i novih smještajnih kapaciteta za 2,2 %.

Treći cilj je povećanje turističke potrošnje za 30,0 % u odnosu na 2015. kada je bila 58,00 EUR, odnosno prosječne dnevne potrošnje za 13,0 %. Četvrti cilj je jačanje snage i percepcije brenda Kvarner putem (dvostruko) većeg spontanog prepoznavanja brenda Kvarner na najvažnijim emitivnim tržištima u odnosu na 9,0 % poznatosti u 2016. Od navedenih pokazatelja u Programu rada za 2019. i Godišnjem financijskom izvješću za 2019. navedeni su pokazatelji za broj dolazaka i broj noćenja (očekivano je ponavljanje dobrih rezultata ostvarenih za 2018.), dok druga dva pokazatelja za povećanje turističke potrošnje te spontano prepoznavanje brenda Kvarner nisu planirani odnosno o njima koncem godine nije izvještavano. Iako je praćenje implementacije i ostvarenja Strateškog plana razvoja turizma Kvarnera sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020. bilo planirano Programom rada za 2019., navedeno nije sadržano u Godišnjem financijskom izvješću za 2019.

Većina aktivnosti i zadaća planiranih Programom rada za 2019. je obavljena. Turistička zajednica nema utvrđene polazne i ciljane vrijednosti pokazatelja za praćenje učinaka provedenih aktivnosti. Prema odredbama članka 63. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., i odredbama članka 57. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., godišnje financijsko izvješće odnosno izvješće o izvršenju programa rada obvezno sadržava, između ostalog, analizu i ocjenu izvršenja programa te procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma.

Državni ured za reviziju nalaže godišnjim programom rada planirati te donijeti izvješće o izvršenju programa rada s analizom i ocjenom izvršenja programa, kao i procjenom učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma u skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Nalaže izvještavati o implementaciji i ostvarenju Strateškog plana razvoja turizma Kvarnera sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020. u skladu s obvezom utvrđenom godišnjim programom rada.

- 7.2. *U vezi s nalogom za planiranje aktivnosti u godišnjem programu rada po vrstama rashoda prema računskom planu u skladu s Metodologijom i obvezatnim uputama Ministarstva turizma i sporta za izradu godišnjeg programa rada i izvješća o izvršenju godišnjeg programa rada, Turistička zajednica navodi da je nalog proveden za 2021. Obrazlaže da se Izvještaj za programsku aktivnost Udruženog oglašavanja destinacije u suradnji sa zračnim prijevoznicima redovito svake godine dostavlja svim partnerima u projektu. Također, navodi da Izvještaj o radu i Financijski izvještaj Turističke zajednice (čiji je dio i Izvještaj za programsku aktivnost Udruženog oglašavanja destinacije u suradnji sa zračnim prijevoznicima) usvaja Skupština Turističke zajednice (svake godine) te da su članovi Skupštine predstavnici svih partnera u projektu. Navodi da preporuku Državnog ureda za reviziju prima na znanje. Za naloge da se godišnjim programom rada planira te da se izvješće o izvršenju programa rada (s analizom i ocjenom izvršenja programa) donosi i s procjenom učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma, kao i da se izvještava o implementaciji i ostvarenju Strateškog plana razvoja turizma Kvarnera sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020., Turistička zajednica navodi da je provedba u tijeku.*

8. Nabava

- 8.1. Turistička zajednica nije obveznik primjene odredaba Zakona o javnoj nabavi (udjel ostvarenih prihoda iz proračuna manji je od 50,0 % u odnosu na ukupno ostvarene prihode). Unutarnji akt kojim bi bio uređen (osim provedbe postupka nabave roba, radova i usluga) postupak planiranja nabave, zaključenja ugovora, realizacije nabave i plaćanja nije donesen. S obzirom na obujam nabave, navedeni akt omogućio bi dobro financijsko upravljanje u planiranju i provođenju postupaka nabave te kontroli nabave roba i usluga. Turistička zajednica nije donijela plan nabave, nego su nabave roba i usluga planirane u okviru pojedinih aktivnosti utvrđenih Programom rada za 2019.

Tijekom 2019. nabavljeno je roba, radova i usluga u vrijednosti od 10.357.803,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, od čega je Hrvatska turistička zajednica provela javni poziv za oglašavanje u promidžbama zračnih prijevoznika i ostvareni su rashodi u iznosu od 4.230.436,00 kn. Nabave roba i usluga za projekte financirane iz fondova Europske unije, ukupno u iznosu od 2.426.694,00 kn, provedene su u skladu sa zaključenim ugovorima. Odabir gospodarskih subjekata za oglašavanje u njihovim promotivnim kampanjama Turistička zajednica provela je u skladu s uvjetima iz javnog poziva Hrvatske turističke zajednice, za što su ostvareni rashodi u iznosu od 1.684.425,00 kn.

Turističko vijeće je u 2011. donijelo Pravilnik o nabavi, kojim su utvrđeni načini nabave pojedinih roba, radova i usluga te kriteriji. Predviđeni načini nabave su javno nadmetanje objavom u javnim glasilima (investicije te izrada strateških dokumenata), o čemu odluku donosi Turističko vijeće. Nadmetanjem po pozivu upućivanjem na adrese najmanje pet potencijalnih ponuditelja nabavljaju se informatička oprema, namještaj, usluge održavanja i tiskanja turističkih promotivnih materijala te uredski materijal. Izravnom pogodbom odabirom između najmanje tri ponuditelja nabavljaju se usluge lekture, prijevoda, dizajna, izrada promidžbenog materijala te oglašavanje na emitivnim tržištima. Navedenim Pravilnikom utvrđeno je da se izravnom pogodbom nabavlja i izrada štandova kod samostalnih sajamskih nastupa, posebne prezentacije i *road show* prezentacije, usluge hrane i pića, uređivanje glasila, izmjene i dopune strateških dokumenata te druga prigodna oglašavanja. Pravilnikom su utvrđeni i kriteriji za nabave pojedinih roba, radova i usluga i to su najčešće kvaliteta i dosadašnja suradnja. Nije utvrđen sadržaj poziva za dostavu ponuda te pragovi za pojedine nabave roba, radova i usluga. Upućivanjem poziva za dostavu ponuda određenim ponuditeljima ne promiče se potpuna i otvorena konkurentnost postupaka nabave. Nadalje, navedenim Pravilnikom nije utvrđena obveza izrade plana nabave roba, radova i usluga, optimalni rokovi za dostavu ponuda, mjerila za ocjenu pojedinih kriterija za odabir ponuda, pregled i ocjena pristiglih ponuda, odabir ponuditelja te zaključenje ugovora.

Turistička zajednica provela je sljedeće postupke nabave: tri nadmetanja po pozivu (za tiskanje turističkih brošura, nabavu uredskog materijala te za udruženo destinacijsko oglašavanje na ciljanim inozemnim tržištima na temelju Media plana) te dvije izravne pogodbe (za izradu izložbenog prostora/štandova na inozemnim sajmovima). Na temelju navedenih postupaka nabave ostvareni su rashodi ukupno u iznosu od 1.704.226,00 kn. Druge nabave (između ostalog, usluge lekture i prijevoda, izrada promidžbenog materijala) u iznosu od 312.022,00 kn obavljene su izravnom pogodbom.

Nadalje, proveden je postupak nadmetanja po pozivu za tehničku izradu izložbenih prostora (šandova) za samostalne sajamske nastupe u inozemstvu i s odabranim ponuditeljem zaključeni su ugovori ukupno u iznosu od 340.646,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Nakon sajмова, štandovi se rastavljaju i vraćaju u skladište dobavljača u skladu s ugovorima. Prema navedenom, predmet nabave nije ispravno određen jer je trebao biti najam štanda prema unaprijed zadanim specifikacijama umjesto izrade štanda. U zapisniku o pregledu i odabiru ponuda za izradu štanda nije navedena ocjena ponuda prema kriterijima i uvjetima zatraženim u pozivu za nadmetanje. Nabava informatičke opreme i uredskog namještaja u iznosu od 76.162,00 kn s porezom na dodanu vrijednost obavljena je izravnom pogodbom umjesto nadmetanjem po pozivu (upućivanjem poziva na adrese najmanje pet potencijalnih ponuditelja) kako je to utvrđeno Pravilnikom o nabavi. Službeno vozilo (operativni *leasing* u kunskoj protuvrijednosti od 40.631,07 EUR s porezom na dodanu vrijednost) nabavljeno je izravnom pogodbom, bez prethodnog istraživanja tržišta. Nabavljene su usluge oglašavanje na ciljanim inozemnim tržištima na temelju Media plana u iznosu od 1.284.418,00 kn (u 2018. i 2019. poziv za dostavu upućen je istoj trojici ponuditelja) te usluge grafičkog dizajna u iznosu od 206.500,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Za navedene usluge nema pisanih dokaza da je Turistička zajednica istražila tržište nabave i pribavila što više informacija o uslugama koje namjerava nabaviti kako bi došla do saznanja o mogućem većem broju gospodarskih subjekata koji bi mogli pružiti traženu uslugu.

Planiranje nabave temelji se na istraživanju i određivanju stvarnih potreba, kao i procjeni uvjeta okruženja od utjecaja na nabavu. Planovi nabave sastavljaju se u funkciji ostvarenja ciljeva poslovanja vodeći računa o opravdanosti nabave prema vrsti i količini predmeta nabave. Procijenjena vrijednost nabave utvrđuje se na temelju prethodno provedenih postupaka nabave, prethodnih troškova i dostupnih cijena na tržištu. Pri provođenju postupka nabave, predmet nabave mora biti opisan na jasan, nedvosmislen, potpun i neutralan način koji osigurava usporedivost ponuda u pogledu uvjeta i zahtjeva koji su postavljeni. U opisu predmeta nabave treba navesti sve okolnosti koje su značajne za izvršenje ugovora, a time i za izradu ponude (mjesto izvršenja, rokovi izvršenja, posebni zahtjevi u pogledu načina izvršenja predmeta nabave i slično). Opis predmeta nabave ne smije pogodovati određenom ponuditelju i diskriminirati druge ponuditelje, poštujući načelo jednakog tretmana i transparentnosti. Nadalje, procijenjena vrijednost nabave temelji se na ukupnom iznosu, bez poreza na dodatnu vrijednost, uključujući sve opcije i moguća obnavljanja ugovora.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti unutarnji akt kojim bi bio uređen (osim provedbe postupka nabave roba, radova i usluga) postupak planiranja nabave, zaključenja ugovora, realizacije nabave i plaćanja. Nadalje, preporučuje istraživati tržište, čime bi se došlo do saznanja o mogućem većem broju gospodarskih subjekata koji bi mogli pružiti traženu uslugu i pribaviti što je moguće više informacija o predmetima koje namjerava nabaviti. Također, preporučuje Pravilnikom o nabavi urediti provođenje postupka nabave odnosno utvrditi obvezu donošenja plana nabave, pragove za pojedine načine nabave, mjerila za ocjenu kriterija za odabir ponuda, optimalne rokove za dostavu ponuda, pregled i ocjenu ponude, odabir ponuditelja te zaključenje ugovora.

8.2. *Turistička zajednica navodi da prihvaća preporuke Državnog ureda za reviziju u vezi s nabavom.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Turističke zajednice za 2012., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2019. provjereno je je li Turistička zajednica postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se preporuka čija provedba zbog opravdanog razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Djelokrug	2012.	U suradnji s jedinicama lokalne samouprave, pokrenuti inicijativu za racionalizaciju turističkih zajednica slijedeći načela prostorno funkcionalnih cjelina utvrđenih strateškim dokumentima.	-	u postupku provedbe
2.		2012.	Obaviti nadzor nad poslovanjem Turističke zajednice dva puta godišnje i sastaviti izvješće o obavljenom nadzoru.	-	provedeno
3.	Računovodstveno poslovanje	2012.	Evidentirati rashode na temelju vjerodostojnih isprava i stvarnih troškova.	-	provedeno
4.		2012.	Potraživanja za troškove zajedničkih promotivnih aktivnosti evidentirati u poslovnim knjigama.	-	provedeno
5.		2012.	U suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom i turističkim zajednicama općina i gradova od Porezne uprave pribaviti podatke o potraživanjima za turističku članarinu.	-	nije provedeno
6.		2012.	Potraživanja za boravišnu pristojbu i turističku članarinu evidentirati u poslovnim knjigama.	-	nije provedeno
7.	Prihodi	2012.	Ustrojiti jedinstveni informacijski sustav koji bi omogućio točnost i pouzdanost podataka o turističkom prometu, uplaćenju boravišnoj pristojbi i potraživanjima za boravišnu pristojbu i smještajnim kapacitetima te točnost i drugih podataka bitnih za izvršenje zadaća Turističke zajednice.	-	provedeno
8.	Rashodi	2012.	Za udružene promotivne aktivnosti zaključiti sa sudionicima pisane ugovore s utvrđenim pravima i obvezama.	-	provedeno
9.		2012.	Voditi evidenciju nabave i utroška goriva po prijeđenom kilometru.	-	provedeno
10.		2012.	Voditi putne radne listove za korištenje službenog vozila.	-	provedeno
11.		2012.	Unutarnjim aktom utvrditi procedure za korištenje službenog vozila.	-	provedeno
12.		2012.	Unutarnjim aktom utvrditi proceduru za službena putovanja.	-	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
13.	Programi i projekti	2012.	S obzirom na to da se pri izradi programa rada, financijskih planova i godišnjih izvješća primjenjuju standardi planiranja i izvješćivanja, usporednom analizom pokazatelja po određenim kategorijama iz navedenih dokumenata, pratiti i ocjenjivati ciljeve i projekte turističkih zajednica gradova i općina s područja Županije.	-	nije primjenjivo
14.		2012.	Utvrđiti pokazatelje za praćenje ostvarenja ciljeva, zadaća i aktivnosti prema godišnjem programu rada.	-	djelomično provedeno
15.		2012.	Pratiti godišnje ostvarenje ciljeva i zadaća na temelju pokazatelja utvrđenih Glavnim planom razvoja turizma Županije.	-	djelomično provedeno
16.		2012.	U okviru godišnjeg izvješća o radu izvješćivati o postignutim rezultatima ostvarenih godišnjim programom rada.	-	djelomično provedeno
17.	Nabava	2012.	Unutarnjim aktom utvrditi postupke, procedure i nositelje odgovornosti za nabave pojedinih promotivnih aktivnosti.	-	nije provedeno

*Turistička zajednica nije bila obvezna dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2012.

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su djelomično provedeni, u postupku provedbe ili nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- U cilju jačanja regionalne odnosno lokalne prepoznatljivosti Strateškim planom razvoja turizma Kvarnera sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020. planirano je osam prostorno funkcionalnih cjelina: Gorski kotar, Opatijska rivijera, Rijeka i riječki prsten, Crikveničko-vinodolska rivijera te otoci Krk, Cres, Lošinj i Rab. U listopadu 2019. pokrenute su aktivnosti na osnivanju jedinstvene Turističke zajednice Gorskog kotara (prijedlog Statuta navedene Zajednice upućen je u listopadu 2020. na provjeru Hrvatskoj turističkoj zajednici). Nadalje, u listopadu 2020. zaključen je Sporazum o udruživanju lokalnih turističkih zajednica Riječkog prstena i Općine Klana za koji je prethodnu suglasnost dalo Ministarstvo turizma i sporta. Turističke zajednice gradova Cresa i Malog Lošinja zajednički su izradile Strategiju razvoja turizma te su gradovi zaključili sporazum o suradnji turističkih zajednica.
- Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 52/19 i 42/20), koji se primjenjuje od 1. siječnja 2020., kao jedna od zadaća regionalne turističke zajednice nije utvrđeno praćenje i ocjenjivanje ciljeva i projekata turističkih zajednica gradova i općina s područja Županije.
- Programom rada za 2019. djelomično su utvrđeni pokazatelji za praćenje ostvarenja ciljeva, zadaća i aktivnosti (planirani dolasci turista i noćenja), dok za druge aktivnosti nisu utvrđeni.

- Godišnje ostvarenje ciljeva i zadaća na temelju pokazatelja utvrđenih Strateškim planom razvoja turizma sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020. dijelom se prate za ostvarene dolaskе i noćenja, ali se ne prate za prosječnu dnevnu potrošnju turista i prepoznatljivost brenda Kvarner.
- U okviru Godišnjeg izvješća o radu izvještavano je o postignutim rezultatima pojedinih programskih aktivnosti, ali s obzirom na to da nisu utvrđene polazne i ciljane vrijednosti pokazatelja, nije moguće ocijeniti jesu li postignuti zadovoljavajući učinci provedenih aktivnosti.

Turistička zajednica je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Za preporuku da se u suradnji s jedinicama lokalne samouprave pokrene inicijativa za racionalizaciju turističkih zajednica slijedeći načela prostorno funkcionalnih cjelina utvrđenih strateškim dokumentima, Turistička zajednica smatra da je navedeno više u području lokalnih turističkih zajednica te Ministarstva turizma i sporta. Nadalje, za preporuku o pribavljanju podataka za potraživanja od turističke članarine navodi da su navedeni podaci u više navrata zatraženi od Porezne uprave i Hrvatske turističke zajednice, ali bez rezultata. Za nalog o obvezi evidentiranja potraživanja za boravišnu (turističku) pristojbu i turističku članarinu smatra da je navedeno u djelokrugu Hrvatske turističke zajednice, što je potrebno ujednačiti na razini sustava svih turističkih zajednica u Republici Hrvatskoj. Za preporuke da se unutarnjim aktom urede službena putovanja, utvrde pokazatelji za praćenje ostvarenja ciljeva, zadaća i aktivnosti prema godišnjem programu rada, prati ostvarenje ciljeva i zadaća na temelju pokazatelja utvrđenih Glavnim planom razvoja turizma Županije te da se u okviru godišnjeg izvješća o radu izvještava o postignutim rezultatima, Turistička zajednica navodi da su te preporuke provedene. Obrazlaže da su Programom rada za 2019. utvrđeni mogući pokazatelji (planirani dolasci turista i noćenja), dok pokazatelji za druge aktivnosti nisu utvrđeni s obzirom na to da ne postoji praćenje na razini Hrvatske turističke zajednice. Navodi da je Strateški plan razvoja turizma sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020. produžen do konca 2021. zbog globalne pandemije (COVID-19) te da će se u posebnom dokumentu izraditi analiza, odnosno monitoring koji će obuhvatiti razdoblje trajanja navedenog Strateškog plana. Za preporuku da se unutarnjim aktom utvrde postupci, procedure i nositelji odgovornosti za nabavu pojedinih promotivnih aktivnosti, navodi da je njezina provedba u tijeku.*